

ARKITEKTUR

Skyskrabere
- Hvorfor ikke i København?

KBHUPDATE

Copencabana
- Laguner på Amager

ONE WAY

København
- Set fra London

INTERVIEW

Dagur Kari
- På Islands Brygge

» **KBH** # 01 JULI 2005

**NYT
MAGASIN**

Udstilling om verdens højeste bygninger

DREAM OF TOWER

Oplev en verden af højhuse
i film, fakta og modeller

Maj til oktober 2005
Åben alle ugens dage 10-17
Omvisning hver søndag

Realdania

udstilling • café • boghandel • konference

DAC | DANSK ARKITEKTUR CENTER

Strandgade 27B • 1401 Kbh. K • www.dac.dk

INDHOLD

KBHUPDATE **COPENCABANA 08**

Kunstig ø, lagune og en hel del hvidt sand - på Amager! Gravkøerne skovler løs, og den 18. august får københavnernes deres eget Copacabana - næsten.

FEATURE **SKYSKRABERE 12**

Hvordan ville 500 meter skyskraber ved Nikolaj Kirke se ud? Skal København partout være lav, eller tør vi også lege rigtig metropol?

UDEFRA **ONE WAY 32**

Verdens mindste storby, kalder vi den. Og den har det hele og er så hyggelig. Men hvordan ser den ud hvis man kommer udefra og slår sig ned her?

INTERVIEW **LOCATION 36**

Den islandske instruktør Dagur Kari er manden bag filmen *Voksne Mennesker*. KBH har mødt ham til en snak om kolonihaver, Knippelsbro og resten af København.

08

36

32

KBHNYT 04

DETALJENS KBH 20

AFDØD ASFALT 22

TOP+FLOP 26

BRUNCHPRÆSTEN 35

DAGUR KARI 36

KANAL KBH 42

KALENDER 47

12

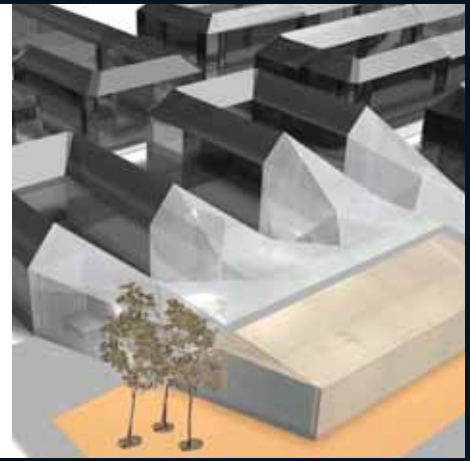

SVØMMEHUD

 AMAGER

 ARKITEKTUR

Godt hundrede år efter at Sadolin & Holmblad i 1903 flyttede deres farvefabrikation til Amager, skal virksomhedens tidligere parkeringsplads nu omdannes til et lokalt aktivitetshus for en mere kropslig og kulturel udfoldelse. Arealet skal overdækkes og indhylles i en gigantisk syntetisk hud af støbt polykarbonat, der bliver hæftet op på gavlene af de nærliggende ejendomme. Teknologien, der ikke tidligere har været anvendt her til lands i samme målestok, vil i dagtimerne tillade solen at kaste lys over stedets indre aktiviteter. Når mørket falder på, vil det fremtidige idræts- og kulturhus i Holmbladsgade fremstå som et glødende kul. Byggeriet gik i gang i juni og forventes færdigt sommeren 2006.

190 METER

 MALMÖ

 ARKITEKTUR

Mens København plejer sin provinssielle højdeskræk og vender tommelfingeren nedad til 55 meter på Krøyers plads, vrider svenskerne sig opad mod himlen. Turning Torso's 190 meter i Malmö står færdige og rummer nu 54 etager fordelt i ni "kuber". De to nederste er forbeholdt erhverv, mens de syv øverste rummer 147 lejligheder. Som beboer får man adgang til kurbade, træningscenter, vinkælder og en 24 timers concierge der pænt siger goddag og farvel. Indflytningen starter til november, og med i købet får alle Malmöboere det vartegn som København stadig mangler.

KBHnyt

NY NABO TIL MARMORKIRKEN

 CENTRUM

 ARKITEKTUR

I mere end 100 år har C. F. Tietgen roteret i graven ved tanken om den ubebyggede hjørnegrund over for Marmorkirken. Stedet har fået tilnavnet *Tietgens Ærgrelse* og har været symbolet på hans kuldsejlede drøm for Frederiksstad. Tietgen købte Marmorkirken og de omkringliggende grunde i 1874. Han ville skabe en helhedsplan for området, men projektet tog magten fra både Tietgen og den involverede arkitekt Ferdinand Meldahl. Nu vil Fonden Realdania endelig færdiggøre arbejdet. Den engelske arkitekt Tony Fretton har stået for tegningerne til det nye hus som tager udgangspunkt i Meldahls oprindelige arkitektur. Hvis alt går vel, kan det første spadestik tages ved årsskiftet.

OL 2024 TIL KØBENHAVN?

I 1995 satte en gruppe mennesker sig ned for at forsøge at få OL til København i 2004. Forslaget nåede helt frem til regeringens koordinationsudvalg, men det blev hurtigt klart at København havde været for sent ude. Stockholm havde allerede været i gang i flere år i det kapløb som Athen endte med at vinde. Det kræver nemlig lange forberedelser og svimlende pengebeløb at forberede en seriøs OL-ansøgning. Drømmen om at placere den olympiske flamme i den danske hovedstad lever dog stadig i bedste velgående, og nu skal der sættes på 2024. Kulturminister Brian Mikkelsen har været i Paris for at lære af deres erfaringer i kampen mod London, Moskva, Madrid og New York om værtskabet i 2012. Han har desuden nedsat et arbejdsudvalg der skal undersøge mulighederne for om 19 år at gøre hovedstaden til verdens navle i tre uger. Værten for OL 2012 findes den 6. juli. Paris er storfavorit - efterfulgt af London.

CYKLERNES BY

Rumsterer man med tanken om at banke en cykelbutik op, er det bestemt ikke en dårlig idé at sætte på at finde lokaler i København. I København cykles der dagligt 1,13 mio. km. hvilket svarer til ca. 28 gange jorden rundt ved ækvator. Antallet af pedalatleter på byens cykelstier vokser tilmed år for år hvilket fremgår af Københavns Kommunes såkaldte cykelregnskab for 2004. "Cykeltrafikken er steget alle de år vi har lavet cykelregnskab. Siden det første regnskab i 1995 er cykeltrafikken steget med 41 procent, mens biltrafikken kun er steget med 18 procent. I 2003 var der hele 36 procent som cyklede til arbejdspladser i København mod 27 procent der kørte i bil," fortæller en tilfreds Bygge- og teknikborgmester, Søren Pind.

Illustration:Palle Schmidt

GADEKULTUR VIL IND I VARMEN

Foreningen GAM3 har gennem de sidste fire år brugt sommermånederne i København på at tilbyde streetbasketball og hiphoptræning på gadeplan for unge - især med anden etnisk baggrund end dansk. Hvert år har GAM3 imidlertid måtte stoppe aktiviteterne når det danske efterårsvejr satte ind, og det ønsker foreningen nu at råde bod på. Visionen er at få lagt asfalt i en gammel fabriksbygning på Enghavevej 82, så byens multietniske ungdom kan mødes og dyrke streetkultur når vejret er koldt og klamt. Man kan støtte det gode projekt ved at bidrage med en underskrift på www.gam3.dk/cphstreet.

GULE PILE

Kunstprojektet Yellow Arrow startede i New York og har efterhånden også bredt sig til København. Projektet går ud på at placere klistermærker med gule pile for at skabe opmærksomhed omkring særlige steder eller objekter. Pilene har en unik kode, og ved at sende en SMS til et bestemt nummer vedhæfter man en besked med sine personlige kommentarer til stedet. Når en anden person opdager pilen og sender en SMS tilbage med pilens kode modtager man beskeden, der er knyttet til pilen. Pilene fortæller personlige historier og peger på gemte steder i byen. De kan bestilles på www.yellowarrow.net hvor 10 pile koster 10 dollars.

>KBHkort

■ **Fælledparken** er landets største publikumsmagnet. Hele 11 millioner mennesker besøger parken hvert år hvilket gør parken på Østerbro til Danmarks mest besøgte udflygts-, picnic-, løbe- og værested. Til sammenligning besøgte 4,3 millioner mennesker Tivoli i 2004.

■ **København** er verdens 575. største by, lige under Kayseri i Tyrkiet og lige over Stuttgart i Tyskland. Verdens største by er Mumbai (tidl. Bombay) i Indien med 12,7 mill. indbyggere. Medregnes hele det urbane område er Tokyo verdens største med 31 mill. indbyggere. Europas største by er London med 7 mill. i selve byen og 11,2 i hele byområdet. *Mongabay / DK stat.*

■ Den populære **Belleve Strand** skal måske udvides. Et forslag fra Danmarks Naturfredningsforening ligger p.t. til behandling i Gentofte Kommune der skal beslutte om de vil have mere sololie og *cruising* i Klampenborg. KBH vender tommelfingeren op.

Belleve Strand - før

Belleve Strand - efter

■ **Langeliniebroen** er ved at blive udskiftet. En ny gang- og cykelbro i glas og brunligt stål skal erstatte den midlertidige gitterkonstruktion over banerørnet mellem Østerbro og Kastellet. Den nye bro bliver 7 meter bred og 165 meter lang og står klar til at bære fødder og cykelhjul i december.

TRIO

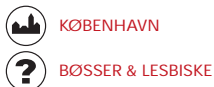

Christiania-cyklen med ladet kender de fleste københavnere. Nu får den konkurrence af en ny, dansk designet ladcykel. TrioBike, hedder den, og ladvognen kan hurtigt afmonteres så far slipper for at ræse rundt med den efter at poderne er droppet af. Vil han hellere droppe cyklen, kan ladvognen i stedet blive til en klapvogn. KBH har ikke testet hvor nemt det er at trylle mellem cykel, klapvogn og ladcykel, men det lyder lovende. Til salg fra august, pris: 17.900 kr.

COPENHAGEN
Free Gay Map 2005/2006

GAY MAP

Gayrobics og MTV cheerleading er bare nogle af tilbuddene i Copenhagen Gay Life's nye guide til det homoseksuelle københavn. Guiden er bygget op som et kort og viser vej til bærer, restauranter, cruising i Ørstedparken, homohoteller, saunaer med darkrooms og mazes, shopping og meget andet. Heteroseksuelle vil måske i stilfærdighed ærgre sig over hvor få tilbud de har til sammenligning. Kortet er trykt i 25.000 eksemplarer og kan frit og kvit samles op rundt om i byen.

KBHnyt²

FRB - NU MED FILM

Spartacus, i skikkelse af Kirk Douglas, fyldte det store lærred i 3 Falke Bio på Frederiksberg i 1982. Det store epos var den sidste film publikum på Frederiksberg kunne indløse billet til for samme år lukkede biografen, og de sidste 23 år har Frederiksberg været tørlagt for film. I starten af 1900-tallet kunne bydelen ellers bryste sig af hele 30 biografteatre, og næste år kommer Frederiksberg så endelig tilbage på filmkortet. Ingen ved endnu hvad den nye biograf kommer til at hedde, men det ligger fast at den skal drives af Nordisk Film og bygges af NCC. Det røde, firkantede, funktionalistiske filmhus kommer til at ligge på Sylows Allé over for Henning Larsens Frederiksberg Gymnasium og vil rumme 6 sale med plads til cirka 800 gæster. Nordisk Film forventer mindst 250.000 besøgende om året hvoraf 200.000 vil være Frederiksbergborgere.

» KBH

KBH udgives af

KBH I/S
Kronprinsessegade 24
1306 København K

telefon 33 32 88 94
mail info@kbhmagasin.dk
web www.kbhmagasin.dk

Redaktion

Anders Ojgaard (ansv.)
anders@kbhmagasin.dk

Kasper Foged Rasmussen
kasper@kbhmagasin.dk

Art Director

Anders Ojgaard

Skribenter

Hanne Korvig
Jeppe Markers
Miriam Nielsen
Mary Tungay

Forside

Foto & manipulation:
Anders Ojgaard

Annoncer

telefon 33 32 88 95

Tryk

Kolofon ApS

Oplag

30.000

Til min mor

Anders

Udgivelsen er støttet af

Fonden Realdania
Statens Kunstfond

Sponsorer

HOME

Distribution

KBH er gratis og kan findes på 180 caféer, i butikker, biografteatre m.v.

Indlæg

Vi modtager gerne artikelforslag.
Næste deadline: 10. juli
Sendes til anders@kbhmagasin.dk

Artikler eller illustrationer må ikke eftertrykkes uden skriftlig tilladelse fra KBH.

LEDER

Af Anders Ojgaard
og
Kasper Foged
Rasmussen

Vi savnede det selv. Vi savnede et rigtigt københavnermagasin der ikke bare var livsstil, shopping og filmpremierer. Et magasin der handler om den by vi bor og lever i.

Nej, nej. *Gadgets*, italienske mokkasiner og fransk *eau de cologne* har vi intet imod. Men hvad er det egentlig for en by vi lever i? Hvordan former vi den? Og dén os?

København er en stor del af vores identitet. Rummet mellem husene er vores daglige ramme, og inde i husene udforsker vi detaljen. Måske er Rådhuset revet ned i morgen, Strøget er blevet til en kanal, og Netto sælger kun makrel i tomat – og så er din verden blevet en anden.

Så hvorfor ikke sætte fokus på vores rammer? Kan vi udvide dem? Skal vi grine af dem? Tænke over dem? Ændre dem? Det hele?

Dét vil vi prøve på i KBH. Vi vil fortælle hvad der sker med vores by, og om det liv der leves i den. Og vi vil med din hjælp forsøge at skubbe til den. Pege fingre af dårlig by. Rykke tilgroede pæle op. Give en ny vinkel på det at være københavner.

Ja, sikke vi dog vil. Men af og til vi også bare være lidt hygge-

lige. Portrætter en københavner, fortælle en historie fra gamle dage eller vise et godt stykke design. Så bliv ikke for skuffet hvis vi med mellemrum kommer til at strejfe produktet.

Men vi vil også skrive om livet i husene. Hvor kan vi gå hen? Og hvorfor skulle vi overhovedet? Ligger der en ukendt opdagelse og venter?

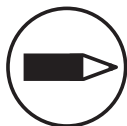
Vi vil af og til også tage en tur ud i verden og sende en rapport tilbage. Hvad kan København lære af andre måder at lave by på? Er der noget vi bare *må* have? Hvordan lever man i andre byer?

Og så vil vi skrive om det liv vi lever i byen. Hvilke skæbner bor her? Hvad laver de, og hvad tænker de på? Hvad synes de om deres by?

I det nummer du har mellem hænderne, vores første, kan du læse om skyskrabere, strande, asfalt, englændere og meget andet. Men vi vil bestræbe os på at at forny os hver gang. Nye indslag og nye vinkler vil blive blandet med faste serier hvor du kan finde nyt om hvad der sker med, og i, København.

København har fået et blad. Tag godt imod det.

DEBAT

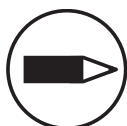

VI VIL HØRE DIN MENING!

Din mening om bladet.
Din mening om København.
Din mening om noget vi har skrevet om.
Din mening om hvad som helst
- bare det har med København at gøre.

SEND DIT INDLÆG TIL
debat@kbhmagasin.dk

IDÉBANKEN

EN IDÉ?

Olympisk svømmebassin i Kongens Have?
Vesterbrogade som gågade?
Tillad højresving for rødt for cyklister?
Gør Holmens Kanal til kanal igen?
Riv Nordvest ned?

**SEND DIN IDÉ, DINE ARGUMENTER
OG EVT. EN ILLUSTRATION TIL**
debat@kbhmagasin.dk

Vi sender 2 billetter til Empire Bio til månedens bedste, sjoveste, vildeste eller mest underlige idé.

K B H U P D A T E

COPENHAGEN COPACABANA

tekst og foto Anders Ojgaard

Lagune, 2 km badestrand og sololie. København nægter at acceptere at den ligger på samme breddegrad som det sydlige Alaska. Amager Strandpark er kommet.

Fra den 18. august begiver københavnernes sig ud på en ny strandø og fortsætter derfra ud i Øresunds grønblå vand. Biler, skateboardere og cyklister cirkler rundt på øens veje og stier, og lidt til højre brager lastbiler over Øresundsbroen. En Boeing svinger ind over scenet med kurs mod lufthavnen. Sådan skal en urban strand se ud – og sådan kommer Amager Strandpark til at se ud.

Egentlig har man jo kunnet bade fra Østamager i mange år. I begyndelsen af det sid-

ste århundrede hældte man lossepladsaffald ud over Amagers østlige kant, og senere pumpede man i en årrække sand ud over efterladenskaberne. Fra omkring 1950 har kystlinien set ud som den gjorde indtil for kort tid siden, og københavnernes har mellem skorstene og gasværk kunnet kaste sig ud i det blå. Sandet har dog haft en kedelig vane med at lade sig suge ud igen, og helt siden 1970'erne har Københavns Kommune barslet med idéen om en ny strandpark.

Dén idé er blevet kastet rundt i brændingen i

en hel del år, men siden slutningen af 80'erne har lokale foreninger og klubber arbejdet på at få gang i projektet. Og dét kom der! Amager Strandpark holder stor 3-dages indvielsesfest fra den 18. august. Allerede nu er det dog muligt at prøvebade strandparken. I læsende stund skulle lagunen mellem strandøen og fastlandet gerne være fyldt op, og Amager Strandpark sørger med skiltning for at man kan finde de færdige sektioner og ikke bliver skovlet op af gravkøer.

→ Et par kigger ud over det der snart bliver en bro over lagunen mellem fastland og strandø.

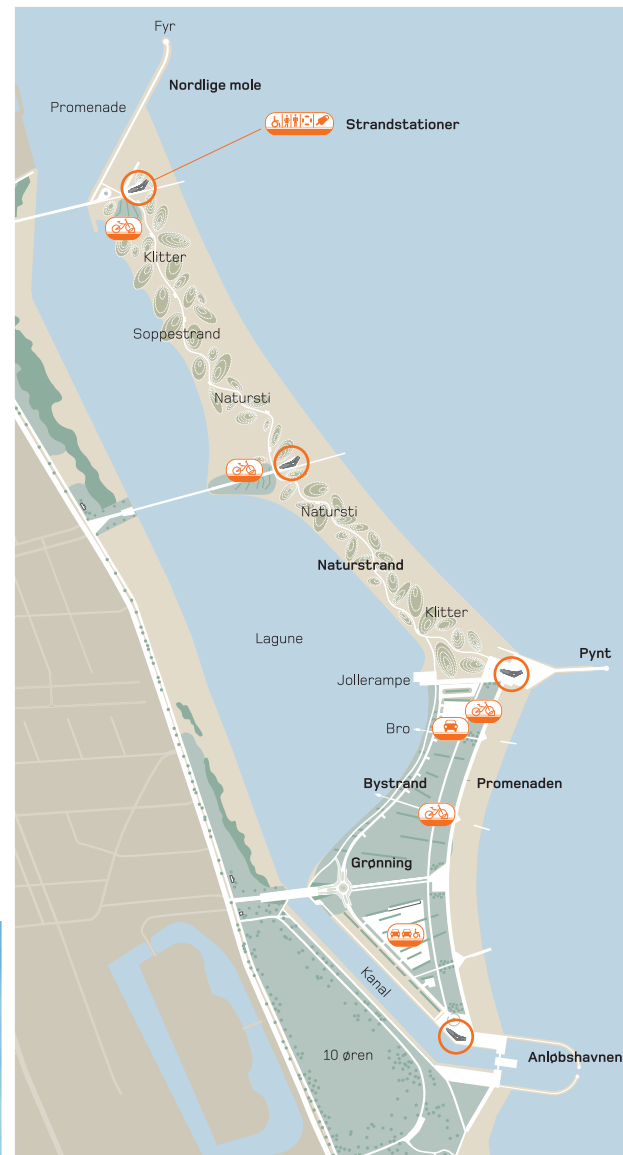
STRANDPARKFAKTA

- Den nye Amager Strandpark holder indvielsesfest 18. august. Frem til sommeren 2006 vil der blive puslet om detaljerne - bl.a. beplantningen.
- Tre broer forbinder den nye strandø med fastlandet, og fra 2007 betjenes den af tre metrostationer langs kysten.
- Strandøen får en samlet kystlinie på 2 km og bliver op til 100 m bred. Dermed bliver den 8 gange så stor som den nuværende strand ved Bellevue der fortsat er Københavns bedst besøgte.
- Strandøen formes med klitter på op til 3,5 m og får fire *strandstationer* med toiletter, bad og kiosker.
- 4 millioner københavnere og turister forventes hvert år at bruge strandparken mellem marts og oktober.

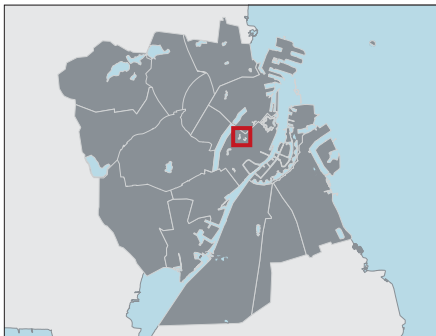

Den nye strandpark består af en ny, kunstig ø med en lagune. De nordligste 2/3 af stranden bliver et naturpræget strand- og klitområde. Den sydligste del af øen får mere karakter af en parkpræget bystrand. I denne del vil der blive åbnet op for restauranter, udlejning for surfere og dykkere m.v. I lagunen mellem ø og fastland skal kajaker og robåde plaske rundt. Den eksisterende Amager Strandpark fastholdes og udbygges med en promenade langs lagunen.

En kitesurfer checker nyt udstyr ved strandparken i maj.

KBH UPDATE

TORVEHALLER PÅ ISRAELS PLADS

af Anders Ojgaard

De var over det hele for et par år siden. Israels Plads skulle have torvehaller i stedet for ramponerede containere og affældig tankstation. Men hvor blev de af?

Et besøg i det lokale supermarked kan være en blandet fornøjelse. Udpinte industriprodukter med rester af alt fra antibiotika til vækstfremmere ligger side om side med mikroovns-tacos fra *Eat & Go*. Og har man trang til noget der bare er lidt anderledes, som fx en italiensk mortadellapølse, går man tit forgæves. Selv i forhold til vores *fish & chips* brødre i England, er udbuddet og kvaliteten i vores supermarkeder tvivlsom. I London finder du nemt frisklavet hummus på køl – i Irma gemmer den sig i en støvet konserverdåse på nederste hylde. I Rom ligger lækre, frisklavede pizzaer i køledisken – i Netto ligger de i fryseren og er lavet for en måned siden på en fabrik i Tyskland. København har brug for et stort marked med god mad – og det får den i 2007.

I nu syv år har en gruppe ildsjæle kæmpet med finansiering, bureaukrati og andre besværligheder for at få idéen om Torvehaller på Israels Plads ført ud i livet. Og nu er det endelig lykkedes. Gruppen skrev i april kontrakt med Københavns Kommune og er nu i gang med at få produceret udførlige tegninger af byggeriet. I oktober vil det blive sendt i udbud hvor forskellige bygherrer kan byde ind på opførelsen og den daglige drift. Byggeriet er planlagt til start i efter-

året 2006, og fra foråret 2007 kan københavnere vælte sig i elgkød, trompetsvampe, klipfisk og nyslynget honning.

Arkitekt Hans-Peter Hagens fra Arkitekturværkstedet fortæller: "Klokken 6 om morgenen åbner bagerne, kaffe- og madpakkestaderne; Klokken 10 starter salget af frugt, grønt, kød, fisk, ost m.v. Og når dagligvarestaderne lukker ned klokken 20, vil der stadig være liv og lys på torvepladsen. Vi planlægger 7-8 serveringssteder af forskellig art, bl.a. en sushi-stade, en suppe & salat-stade, en kaffe/chokolade-stade, et lille spisested omkring pladsens lysende vandskulptur, en vin- og ølbar med lokale produktioner, mobile stader med ristede kastanjer og økologiske pølser. Om sommeren vil serveringsstederne have mulighed for at opstille stole og borde til udendørsservering. Heller ikke om natten vil pladsen ligge mørk og øde hen – en særlig nattebelysning i hallerne samt fiberlys nedlagt i granitbelægningen vil give torvet et dæmpet lys, således at man også på vej hjem gennem byen i de mørke timer kan slentre gennem hallerne og lade sig inspirere til morgendagens indkøb." KBH glæder sig og takker Torvelaaget for deres vedholdenhed.

TORVEHALLERFAKTA

■ Bag projektet står Arkitekturværkstedet og det til formålet stiftede Københavns Torvelaag af 1998.

■ 93 stadeholdere har foreløbig meldt deres ankomst til Torvehallerne, bl.a. *Eric Vincents* franske produkter, *Shu Chens* kinesiske købmand, *Emmerys* brød og kager, *Mølle & Skovlys* økologiske konfekture og snacks, *Meyer Food*, *Akira Okadas* sushi, *Amokka* kaffe, *Bora Yalcin* frugt & grønt, *Boisen Is*, *Øllingegaards* økologiske mejeriprodukter og *Landkøbet Sjælland* med en lang række gårdes produktioner af økologisk kød, pølser, grøntsager, frugt, urter og blomster.

Illustration: Arkitekturværkstedet

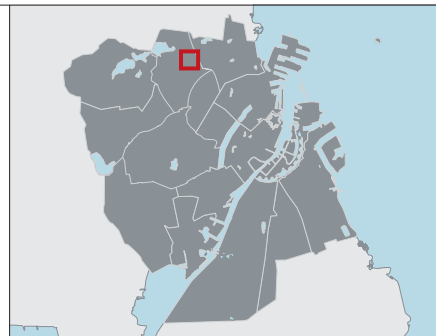

■ Torvepladsen rummer 2 torvehaller med overdækkede stader der kan lejes på årsbasis. Imellem dem etableres et større træbeplantet rum til de udendørs stader. Metroen får egen opgang under den ene torvehalls tag.

K B H U P D A T E

BISPEBJERG BAKKE

af Jeppe Markers

Bjørn Nørugaards hånddeltede boligbyggeri er i fuld gang.

Københavns Nordvestkvarter er der fuld gang i opførelsen af et nyt boligbyggeri der på flere måder skiller sig ud fra moderne metervarearkitektur. Byggeriet, der bliver nabo til Bispebjerg Hospital, er hånddeltet frem for arkitekttegnet og skal opføres i bedste håndværksmæssige tradition.

Der er noget umiskendeligt mytologisk og jordbundet over hele projektet der tegner til at blive et af de arkitektonisk mest ekspressive og banebrydende byggerier der længe er sprunget frem af den københavnske muld: en 380 meter lang organisk bygningskrop der bugter sig indsmigrende op ad Bispebjerg Bakke. Snart faldende, snart stigende, for til sidst hvæsende at rejse hovedet 25 meter, eller otte etager, i vejret. Det er kunstneren Bjørn Nørugaard der i bogstaveligste forstand har modelleret boligbyggeriet hvis svungne former og æggende kurver kommer til at rumme 135 lejeboliger med altan eller terrasse.

Modsat hovedparten af de seneste mange års erhvervs- og boligbyggeri smækket sammen af glas, stål og industrielt fremstillede betonelementer, skal byggeriet udføres efter hævdevundne håndværksmæssige principper og med en udstrakt brug af naturmaterialer som tegl og træ. Derved kan bugtningerne på bispens bakke, der forventes at ligge indflytningsklar næste år, i nogen grad karakteriseres som arkitektonisk *haute couture*.

“Det adskiller sig væsentligt fra andet, almindeligt nybyggeri ved at det insisterer på en forbindelse tilbage til det gode håndværk, blandt andet ved at være et teglstensbyggeri hvor hver enkelt sten skal håndsoplægges,” siger arkitekt og direktør i Dansk Arkitektur Center, Kent Martinussen. Han kalder projektet “ambitiøst”, blandt andet fordi det peger på at “selvom vi er rykket op i det 21. århundrede, så behøver vi ikke at tabe de kvaliteter der ligger tilbage i tiden.”

Foto: Anders Digaard

Byggeriet 1. juni 2005.

Den 380 meter lange bygning kommer til at slange sig op ad Bispebjerg Bakke. Den blev i første omgang ikke tegnet op på en computerskærm, men formet i ler.

Himlen over København

Til trods for at København er kendt som en flad by, har den haft skyskrabere siden 1960'erne. Udviklingen i højden er imidlertid aldrig slået rigtigt igennem, men i de senere år er der sat skub i en proces i blandt andet Ørestaden som har åbnet døren for at skyskraberen kan få sit endelige gennembrud i hovedstaden.

De afgørende skridt mangler dog at blive taget - for den politiske modstand er stadig stor, og det kan være svært at gøre op med gamle traditioner.

KBH sætter fokus på de københavnske skyskrabere og deres fremtid.

Af Kasper Foged Rasmussen

Udsigten over København fra Valby Bakke er enestående. I det fjerne kan man skimte alle de gamle, stolte tårne; Christiansborg, Rådhusårnet, Rundetårn, Marmorkirken, Domkirken, Nikolaj Kirke og Vor Frelser Kirke. Tårnene har præget udsigten i mange år og har lige så længe været symbolet på den historiske hovedstad, men siden 1960'erne har de gamle spir fået konkurrence fra et mere moderne fænomen: *skyskraberen*. København kan jo langt fra kigge byer som New York, eller for den sags skyld Frankfurt, over skulderen, men der er i disse år for alvor sat gang i en udvikling som, hvis politikerne og borgerne vil det, med tiden kan give Skandinaviens førende metropol en ganske imponerende *skyline*.

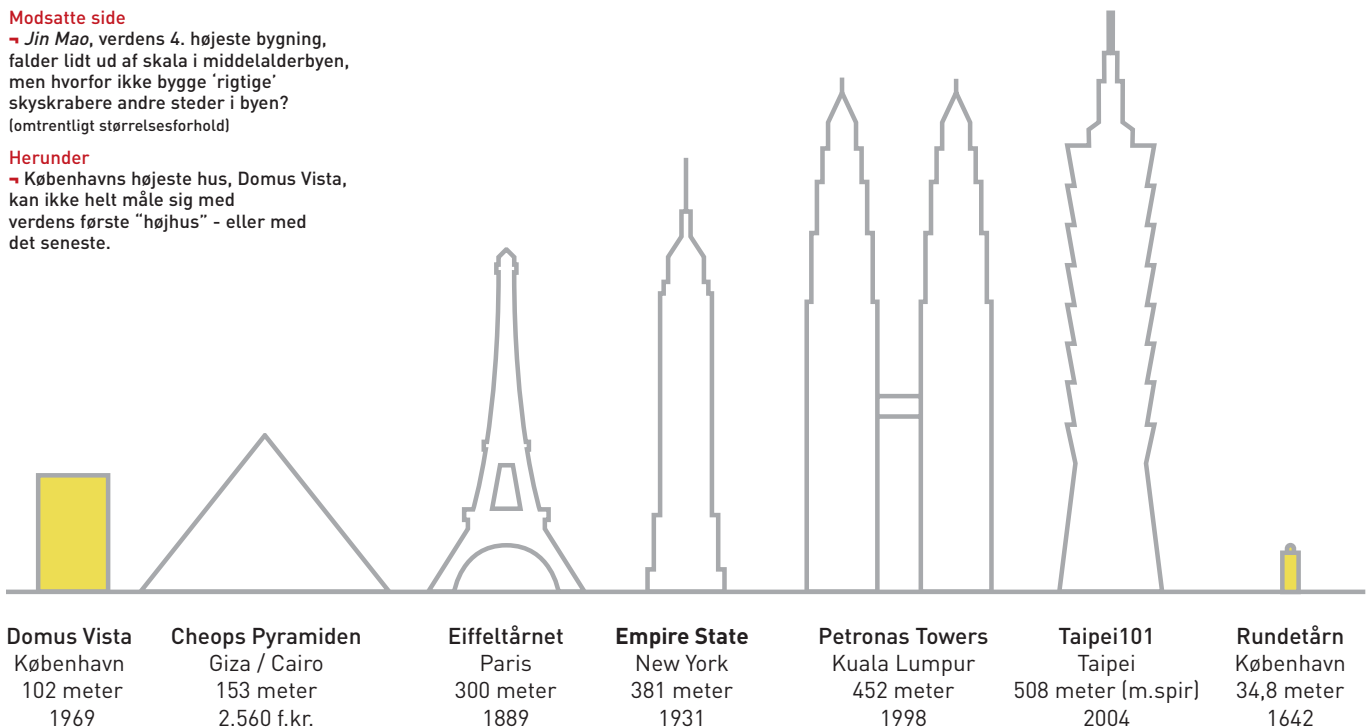

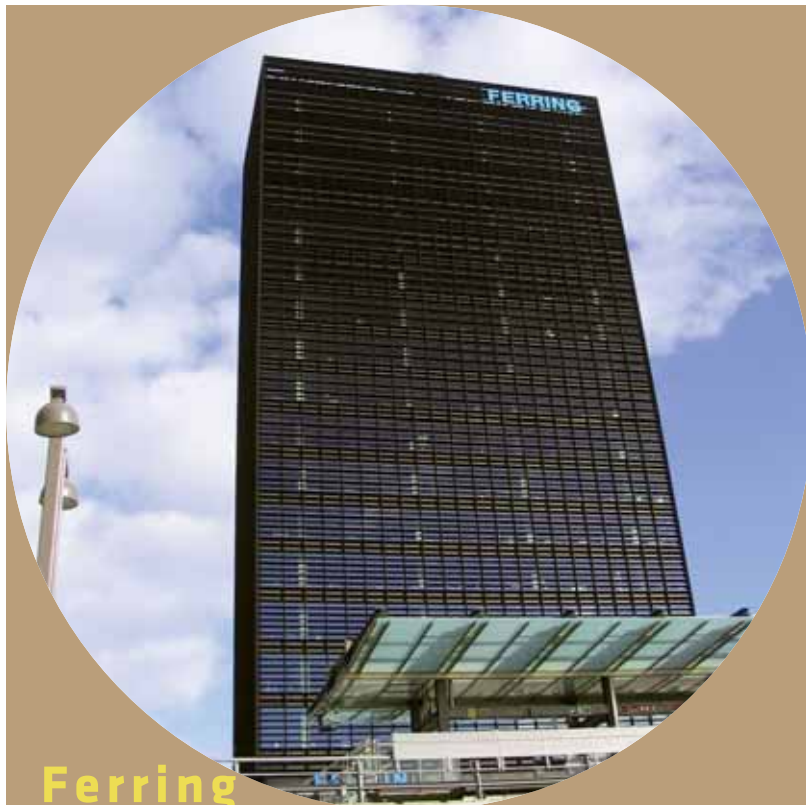
Modsatte side

→ *Jin Mao*, verdens 4. højeste bygning, falder lidt ud af skala i middelalderbyen, men hvorfor ikke bygge 'rigtige' skyskrabere andre steder i byen? (omtrentligt størrelsesforhold)

Herunder

→ Københavns højeste hus, Domus Vista, kan ikke helt måle sig med verdens første "højhus" - eller med det seneste.

Ferring

→ Henning Larsens Ferring-bygning er med sine 85 meter så høj som bygninger må være i Ørestaden. Den får dog snart følgeskab af flere højhuse, bl.a. det såkaldte "Field's Tårn".

→ Arne Jakobsens Royal Hotel fra 1960 er stærkt inspireret af Lever House i New York (1952) og er med til at give ægte urban stemning omkring Hovedbanegården.

Lever House

Kgs. Bryghus

→ Kgs. Bryghus' gamle silo blev i 1997 ombygget til lejligheder efter at have stået tom i 25 år. Med sine 70 meter er den præcis så høj som Royal Hotel på Vesterbro.

Royal Hotel

DE NYE TÅRNE

Det var den danske arkitekt Arne Jacobsen der som den første bragte skyskraberen til Danmark. På hjørnet af Hammerichsgade og Vesterbrogade rejser det 70 meter høje SAS Royal Hotel sig som et udtryk for rendyrket modernisme. I 1967 blev den 66 meter høje Codanbygning med det specielle knæk på midten en del af bybilledet. Begge bygninger blev, om ikke i skønhed, så i højde, overgået i 1969 af den 102 meter høje beboelsesejendom på Frederiksberg, Domus Vista – en grå, gigantisk betonklods som kunne bryste sig af at være

skandinaviens højeste beboelsesejendom indtil det 190 meter høje Turning Torso i Malmø stod færdigt i år.

I 1973 fik hovedstadens skyline sin efter manges opfattelse hidtil største rædsel i form af det 86 meter høje Radisson SAS Scandinavia Hotel på Amager, og det var først i 1990'erne at den københavnske skyskraber igen kom på ret kurs. I 1997 skulle Carlsberg udvide deres hovedkvarter på Valby Bakke, og der hvor den gamle silo fra 1967 lå, ligger nu Københavns højeste kontorbygning. Den 88 meter høje bygning har en glasbelægning som med sit

grønlig skær fremstår som symbolet på det produkt der fremstilles i huset – kølige grønne pilsnerøl.

En af de seneste profiler i horisonten er den 62 meter høje PSG-bygning i Nordhavn som med sin overflade i kobber er en hyldest til byens gamle tårne. Uden for synsvidde er nye skyskrabere begyndt at skyde op i Ørestaden hvor Henning Larsens sorte Ferringbygning allerede står og skuer over den nye bydel i 85 meters højde. Og i det hele taget er skyskraberens fremtid nok lystet i god afstand fra hovedstadens gamle bymidte.

TOP 10 KØBENHAVNS HØJHUSE

1	102m	Domus Vista	Frederiksberg
2	88m	Carlsbergs Hovedkvarter	Valby
3	86m	Radisson SAS	Amager
4	85m	Ferring Int. Center	Ørestad
5	70m	SAS Royal Hotel	Vesterbro
6	70m	Kongens Bryghus	Valby
7	70m	Rigshospitalet	Østerbro
8	66m	Codanhus	Frederiksberg
9	62m	Scandic City Hotel	Vesterbro / Sæerne
10	62m	PSG-Huset (Købertårnet)	Østerbro / Nordhavn

TOP 10 VERDENES HØJHUSE

1	508m	Taipei 101	Taipei, Taiwan
2	452m	Petronas Towers	Kuala Lumpur, Malaysia
3	442m	Sears Tower	Chicago, USA
4	421m	Jin Mao Building	Shanghai, Kina
5	412m	Two IFC	Hong Kong
6	391m	Citic Plaza	Guangzhou, Kina
7	384m	Shun Hing Square	Shenzhen, Kina
8	381m	Empire State Building	New York, USA
9	374m	Central Plaza	Hong Kong
10	369m	Bank of China Tower	Hong Kong

» HVAD ER EN SKYSKRABER?

Mange tror at en skyskraber er defineret ud fra hvor høj den er. Og det er da også sandt at de mest kendte netop er karakteriseret ved at være ekstremt høje. Sandheden er imidlertid en anden. **Verdens første skyskraber** så dagens lys i 1885 i Chicago. Arkitekten bag det banebrydende bygningsværk hed William LeBaron Jenney, og hans *Home Insurance Building* var den første der var bygget op omkring et **indre skelet af stål**. Bygningen kunne prale af en efter nutidens målestok ganske sølle højde på 42 meter fordelt på 10 etager. **Det nye var** at bygningens vægt ikke var båret af de ydre mure, men fordelt over stålskelettet. Problemet med traditionelle murede huse er at bygningens vægt bliver så stor en belastning for murværket at den vil styrte sammen om sig selv, når den når op over en vis højde. Den nye teknik gjorde det i princippet muligt at bygge uendeligt højt. **En skyskraber er altså kendetegnet ved** at være bygget op omkring en gennemgående bærende struktur - om den så tilfældigvis er høj nok til at skrabe himlen er i denne forbindelse underordnet.

IKKE INDEN FOR VOLDENE

Det meste af Københavns gamle middelalderby nedbrændte i 1700-tallet, og med tiden var den gamle del af hovedstaden kendetegnet ved at være en gammel by med nye huse. I dag er de gamle kvarterer fredet, og det har i mange år kun været tilladt at bygge huse der ikke overstiger fem etager. Derfor er tilstedeværelsen af høje skyskrabere i Københavns gamle middelalderby utænkelig.

De få skyskrabere som findes i København ligger af samme grund alle uden for de gamle volde, hvilket ifølge arkitekturprofessor Finn Barnow fra Kunstakademiets Arkitektskole også er ganske naturligt. Efter hans opfattelse ville flere hundrede meter høje bygninger ikke passe ind i den gamle by. "Det ville skabe alt for megen uro i byen hvis man forestillede sig en skyskraber i den indre by som eksempelvis var dobbelt så høj som Nikolaj Kirken," siger han, men tilføjer at skyskraberne i København som sådan er kommet for at blive. "København er en

by med mange fortræffeligheder, og skyskraberens fremmarch i bybilledet er endnu et udtryk for at det typisk er modsætningerne som driver udviklingen frem. Skyskraberer er jo en klar arkitektonisk modsætning til de gamle huse," siger han og påpeger at tilstedeværelsen af skyskrabere kan tvinge en positiv udvikling i gang i København, fordi de er så anderledes end det byen er vant til og derved kan tvinge folk til at tænke i nye baner.

Det er et synspunkt der deles af Bjarke Ingels, som er arkitekt og en af hovedkræfterne bag den københavnske tegnestue PLOT, som de senere år har markeret sig som en af de mest nytænkende, unge tegnestuer i Danmark. Han ser skyskraberer som et arkitektonisk element der, hvis de bruges rigtigt, kan skabe liv der hvor de bliver placeret: "Bygninger i den størrelse giver en masse muligheder for at blande funktioner og få dem til at arbejde sammen. Man kan skabe minisamfund med kontorer, institutioner, biografteater og boliger hvilket skaber en masse muligheder." »

➔ På vej: Freedom Tower, New York. 541 meter højt. Forventet færdigbygget i 2010.

Jeg ser det som et problem at politikerne har en tendens til at stejle når ordet skyskraber kommer på banen

HOLDNINGSÆNDRING NØDVENDIG

På Institut for Fremtidssforskning sidder Uffe Palludan. Han er chef for de forskere der lever af at skue ud i fremtiden. Han ser ikke positivt på skyskraberens muligheder i hovedstaden da der er en tradition for at politikerne går i baglås når bygninger over fem etager truer med at træde ind på scenen: "Jeg ser det som et problem at politikerne har en tendens til at stejle når ordet skyskraber kommer på banen. Det betyder at de lukker af for muligheden for at skabe variation hvilket for mig er det samme som skønhed," siger han.

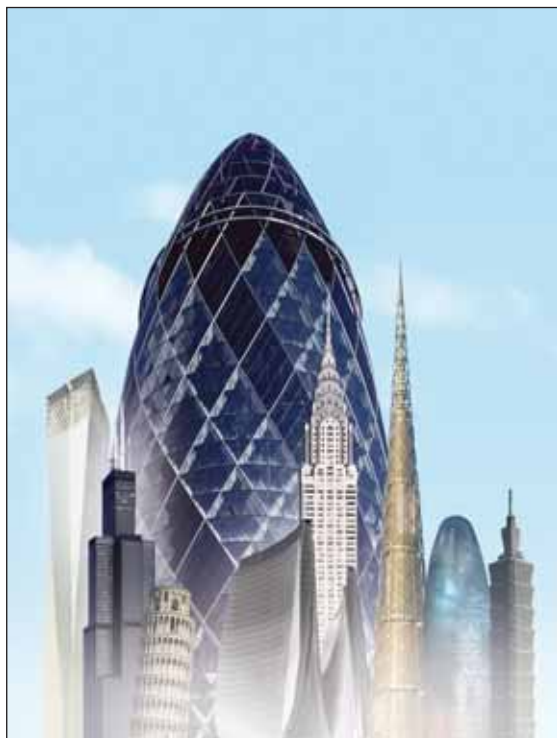
Uffe Palludan giver den flade beslutningsproces, der normalt præger beslutningerne i København, en stor del af skylden for udviklingen: "København er underlig flad og har ikke gennemgået den samme udvikling som en mængde andre vesteuropæiske byer samt mange byer i Østen. Hvis der bliver foreslået en flere hundrede meter høj skyskraber i København, vil jeg vædde på at den efter al sandsynlighed bliver nedstemt. Det har noget med vores kultur at gøre. Der er alt for mange mennesker der er bange for forandring hvilket skyskraberen jo også symboliserer. Når denne modvilje sættes sammen med den flade beslutningskultur som hersker i byen, skydes de sjove og anderledes projekter tit i sænk. Man kan jo se hvor mange problemer der har været med det nye skuespilhus. Og operahuset blev først til noget da A.P. Møller kom med pengene og bestemte det hele selv," siger Uffe Palludan.

På den anden side af Øresundsbroen i Malmø ser tingene anderledes ud. Ifølge Uffe Palludan ikke er det imidlertid ikke tilfældigt at Malmø, med blandt andet Turning Torso, for tiden har førertrøjen inden for skyskraberbyggeri i Skandinavien: "Turning Torso i Malmø skal ses i det lys at Malmø er en provinsby. Ligesom man kender det fra Danmark med eksempelvis Århus og Esbjerg, betyder det utrolig meget for provinsbyer at gøre sig synlige hvilket ofte bliver udtrykt gennem arkitektoniske projekter. Noget andet er at Malmø fra gammel tid har været den svenske hovedby når det kommer til byggeindustri. Allerede i 1960'erne kunne de bryste sig af at have Nordens højeste hus, og med Turning Torso gør de det så igen. Sådan er det ikke i København – eller i Stockholm for den sags skyld, hvilket naturligvis er lidt kedeligt," siger han.

IKKE OVER 85 METER

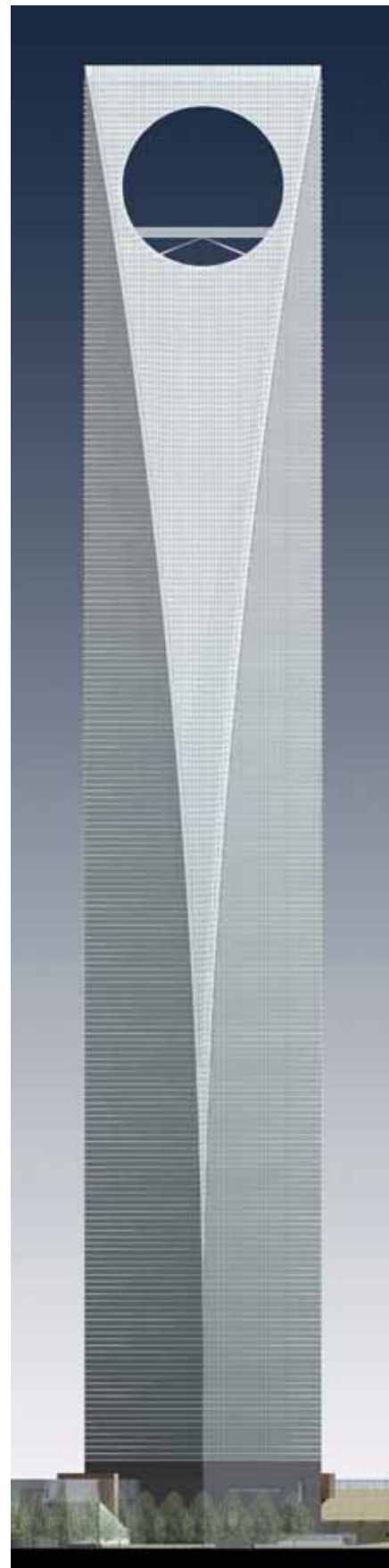
Bjarne Vistrup er salgsdirektør i Ørestadsselskabet. Han tror at Ørestad City vil stå færdig om fem til ti år hvor Ferring vil have fået selskab af Field's Tårnet som bliver et stort hotel eller en kontorbygning, samt fem andre skyskrabere hvis skæbne dog stadig er ukendt. Et lokalplanforslag om dem forventes vedtaget i nærmeste fremtid. Bygninger over 85 meter i Ørestaden kommer københavnerne dog ikke til at opleve. "Det er indflyvningshøjden til Københavns Lufthavn der ikke gør det muligt at bygge høje-

DREAM OF TOWER

- Med udstillingen DREAM OF TOWER sætter Dansk Arkitektur Center frem til oktober fokus på menneskets evige stræben efter at bygge højt.
- I alt viser udstillingen 46 specialbyggede arkitekturmodeller af verdenshistoriens højeste bygninger. Fra Rundetårn med sine 34,8 meter til Taipei 101 der med sine 508 meter er verdens højeste højhus. Alle modeller i udstillingen er i samme skala, så publikum kan sammenligne bygningerne.
- Dansk Arkitektur Center
Strandgade 27B, 1401 Kbh K.
Åben 10-17, alle dage.
Entré 40 kr / Stud. 25 kr.

■ På vej: Shanghai World Financial Center, 492 meter højt. Forventet færdigbygget i 2008.

re, og i den sydlige del af Ørestaden må vi faktisk ikke overstige 50 meter,” siger Bjarne Vistrup. Til sammenligning har en by som Chicago en tilsvarende begrænsning af hensyn til sikkerheden i lufttrafikken. Her er den øvre grænse 610 meter.

Jan Christiansen, som er stadsarkitekt i København, er glad for at Københavns Lufthavn sætter en naturlig grænse for højden i Ørestaden. “Det har givet os et naturligt redskab til at styre udviklingen i området,” siger han og lægger vægt på at Københavns styrke er dens lave profil: “Politiken er at vi ikke bygger skyskrabere i København. Efter min opfattelse er skyskrabere et udtryk for noget banalt som København i kraft af sine kvaliteter ikke har brug for. Når man har gæster fra udlandet, er det jo også det de fremhæver, og den lave bebyggelse har givet byen en særlig status,” siger han. Jan Christiansen erkender at der er et pres på hovedstaden som bevirker at højhusene er nødt til at finde deres naturlige plads i byrummet, men flere hundrede meter høje bygninger kommer københavnere ikke til at opleve. “Det vigtigste er at styrke gaden og byrummet,” siger han og fortsætter: “Vi skal modernisere byen på byens præmisser, og skyskrabere styrker ikke livet i gaderne. I Ørestaden har vi åbnet op for at der kan bygges en række højhuse som kommer til at ligge tæt.”

POSITIVE TENDENSER

Til trods for Stadsarkitektens holdning til skyskraberens fremtid i København ser Bjarke Ingels fra tegnestuen PLOT tegn på at noget er ved at ændre sig fordi politikerne er ved at åbne døren på klem i forhold til at tænke nyt: “Jeg fornemmer helt klart at der er åbnet op for at tænke større. Politikerne har gennemført en række projekter – eksempelvis Kalvebod Brygge – som de tydeligt kan se ikke fungerer. Derfor fornemmer jeg en større villighed i forhold til at byde alternative idéer velkommen,” siger han og henlyder til de muligheder lokalplanen åbner op for i forhold til at bygge høje tårne i Ørestad City i samme højde som Ferring. “Det ser jeg som et tegn på at en større velvilje med hensyn til at bygge i højden er ved at indfinde sig,” siger han. Ferringbygningen er med sine 85 meter blevet et gigantisk sort pejlemærke i horisonten, og inden for få år vil den få selskab af yderligere seks tårne i tilsvarende højde. Hvis politikerne vil, kan disse tårne være med til at hovedstaden med tiden kan udvikle sig til en københavnsk skov af funkklende giganter med internationalt format. København er måske mest kendt som en flad by, men om tyve eller halvtreds år kan byens *skyline* komme til at ligne den vi kender fra Manhattan mere end man umiddelbart kan forestille sig. Men at København i fremtiden kommer til at prale af verdens højeste skyskraber, eller bare noget der er halvt så højt, ligger på nuværende tidspunkt ikke som trumf i kortbunken. <<

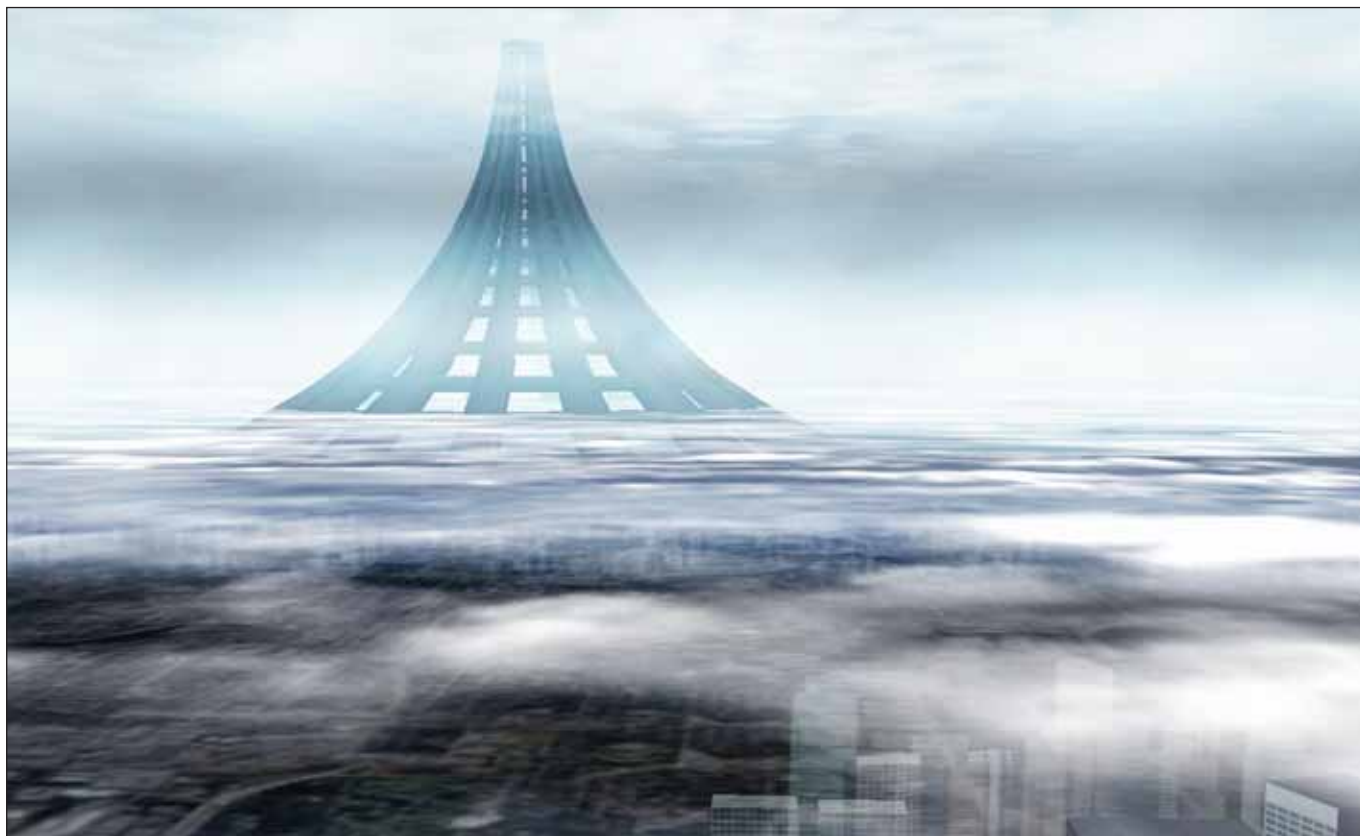
Og nu de helt store...

Alt imens vi i København diskuterer om vi overhovedet skal have skyskrabere, leger ingeniører i Tokyo med tanken om at bygge bygninger eller superstrukturer som vil rejse sig i flere kilometers højde med en bredde ved jorden på op til 6,5 kilometer.

Den eksplosive befolkningstilvækst i Tokyo tvinger den japanske hovedstad til at tænke i nye baner, og en del af byens indbyggere vil om få årtier måske skulle vænne sig til at leve i flere kilometerhøje megabygninger med alt fra parker og forretninger til golfbaner, børnehaver og avancerede transportsystemer. Ifølge ophavs-

mændene er disse bygninger svaret på hvordan man i fremtiden løser problemet med hurtigt voksende megabyer. Tokyo huser for øjeblikket cirka 8 millioner sjæle, men allerede i 2020 forventes befolkningstallet at være næsten fordoblet og nærme sig 15 millioner. Det, kombineret med at Tokyos placering udelukker store udvi-

delse horisontalt, gør at den eneste løsning på problemet er at kigge op – højt op! Om de to største nogensinde bliver bygget er tvivlsomt, men én ting er sikkert. Verden vil inden for de næste 100 år komme til at opleve bygninger der vil ændre menneskets syn på hvad en bygning kan være. *kfr*

► BJERGET ER EN BY

Den bygning der kigger højest, er Taipei Corporations X-SEED 4000 – en gigantisk superstruktur formet som et bjerg. Formen er inspireret af det 3.776 meter høje Fuji-bjerg, men bygningen er med sine 4.000 meter højere end sin naturlige tvilling. X-SEED 4000 vil skabe rammerne for op mod 700.000 mennesker som kommer til at bo, arbejde og bruge deres fritid i bygningen der i sig selv bliver en betragtelig forstad i millionbyen. Strukturen sætter høje krav til ingeniørkunsten og udviklingen af nye superstærke byggematerialer som enten kan reparere sig selv løbende eller kan repareres ved hjælp af robotter. I højder over 1.000 meter er vindstødene ikke

som ved jorden, og temperaturen når sjældent over frysepunktet. De forhold kræver at der udvikles klimatiske stabilisatorer, så folk på de øverste etager i 4.000 meters højde ikke kommer til at kæmpe med eksempelvis højdesyge. Det bliver dog muligt at gå en tur ud på den kolossale tagterrasse hvor beboerne kan stå på ski året rundt. Transportsystemerne kommer til at bestå af højhastighedselevatore med plads til flere hundrede mennesker som både kan bevæge sig opad, til siden og i buer i lyntempo. Hvis projektet bliver ført ud i virkeligheden, forventes det at det vil tage 30 år at rejse den enorme bygning.

> MINIPUT PÅ 840 METER

Helt tilbage i 1989 tegnede den britiske arkitekt Norman Foster Millennium Tower – en gigantisk skyskraber på 840 meter som kommer til at rejse sig i Tokyobugten. Millennium Tower bliver en selvforsynende by i byen med plads til mere end 60.000 mennesker som vil kunne arbejde, handle ind og bruge deres fritid i en bygning der kommer til at byde på så mange faciliteter at man principielt aldrig behøver at forlade den. Det økonomiske nedtur for de asiatiske 'tigerøkonomier' i 1990'erne slukkede i en lang periode lyset for projektet, men nu ser det ud til at det høje, kegleformede pejlemærke vil blive opført i 2009. Ved siden af de to andre projekter i Tokyo kommer Norman Fosters skyby imidlertid til at fremstå som en miniput.

> DEN LEVENDE PYRAMIDE

Shimizu Corporations Mega-City-Pyramid TRY2004 skal skabe rum om tæt på en million beboere. Denne superstruktur bliver 'kun' to kilometer høj med form som en kæmpe pyramide. Den store pyramide vil blive sat sammen af en lang række mindre pyramideformede gitterstrukturer hvori man kan placere bygninger med op til 100 etager.

Pyramideformen sikrer en høj stabilitet, og hele strukturen bliver åben, så solen får mulighed for at trænge helt ind i de inderste kroge. Det giver indbyggerne en naturlig kontakt med verden og klimaet udenfor. Den åbne struktur betyder samtidig at bygningen ikke vil influere på de omkringliggende områder da den ikke vil kaste nævneværdig skygge for hverken sol eller vind. Ved jorden vil TRY2004 blive 2.800 meter lang på hver side og

fylde 800 hektar. Bygningen vil få 240.000 boliger, og der vil være arbejdspladser til 800.000 mennesker. Desuden vil bygningen rumme en lang række fritidsfaciliteter, hoteller og grønne områder. Pyramiden vil få avancerede transportsystemer med ekspreselevatorer der bevæger sig diagonalt i bygningen samt kilometervis af rullende fortove. Turen fra gadeplan til toppen i 2.004 meters højde vil kun tage syv minutter. Energien som skal skaffe strøm og varme til bygningen, skal komme fra vind- og solenergi, og hele strukturen vil være selvforsynende i enhver henseende. Desuden skal alle i bygningen forsynes med et informationskort som sender oplysninger via særlige radiobølger. Kortet skal blandt andet sørge for at ingen farer vild i den enorme, trekantede struktur.

De findes i alle afskygninger ...
Detaljens København

01	02	03	04
05		06	07
08	09	10	11

URINALER

- 01 Amagertorv
- 02 Gl. Strand
- 03 Nyhavn
- 04 Nationalmuseet
- 05 Hovedbanegården
- 06 Vesterbro Torv
- 07 Rigshospitalet
- 08 Kunstindustrimus.
- 09 Café Hackenbusch
- 10 Nyhavn
- 11 Rådhuspladsen

foto: Anders Ojgaard

AFDØD ASFALT

Købmagergades tæppebombede virvar af 70'er fliser og asfaltprutter tager stadig prisen. Men resten af byen er nomineret.

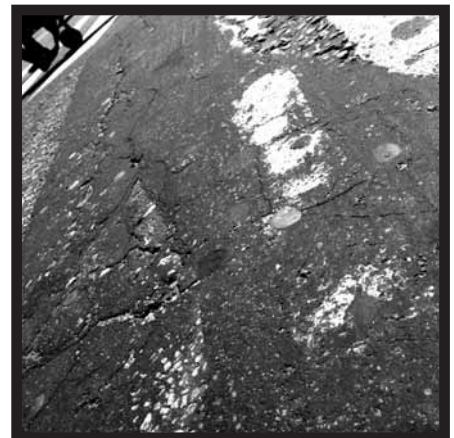
Tekst og foto: Anders Ojgaard

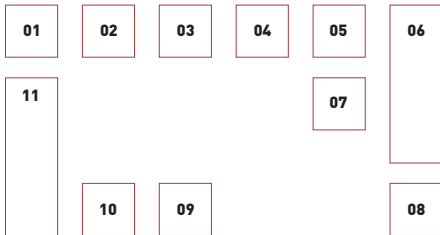
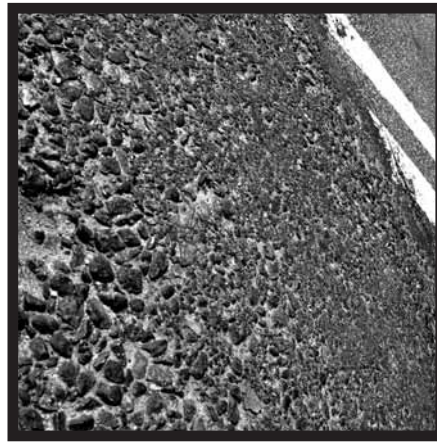
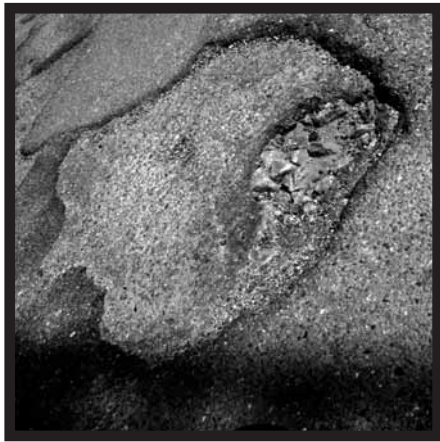
De sidste par årtier er vores by blevet beriget med byfornyelse, økonomisk opsving og andet godt der har givet os smukkere facader og dermed en by der er smukkere at bevæge sig rundt i. De københavnske gader har fået pænere vægge!

Normalt ville man i samme åndedrag give loftet og gulvet en omgang, men loftet kan vi desværre ikke gøre så meget ved. Lidt for ofte er det gråt, men med mellemrum heldigvis også blåt. Gulvet, derimod, kunne vi fint give en afhøvling eller i det mindste en grundig hovedrengøring.

Men de københavnske gader og stræder er i en miserabel stand. Revner, huller og 30 nuancer af asfaltlap møder hver dag cykelhjul, høje hæle og øjne der bliver triste til mode. Bevæger man sig rundt i mange fx italienske eller franske byer, bliver man de fleste steder mødt af et andet syn. De historiske facader bliver ikke ladt i stikken af gadebelægningen, men komplementeret af flotte stenflader, smukke fliser eller i det mindste en rimelig opdateret asfaltering.

Enkelte steder i København, fx på Amagertorv og i Slutterigade ved Domhuset, har private initiativer givet os smuk grund under fødderne. Men de fleste steder udsætter vi os selv, og vores gæster, for et stuegulv der ville få de fleste husmødre til at flå støvsugeren ud af skabet og derefter tage en lang lørdag i byggemarkedet. Hvorfor?

- 01 Knabrostræde, City
- 02 Strandgade, Chr: Havn
- 03 Pilestræde, City
- 04 Rahbeks Allé, Vesterbro
- 05 Kattesundet, City
- 06 West End, Vesterbro
- 07 Slutterigade, City
- 08 Bøhmensgade, Amager
- 09 Trommesalen, Vesterbro
- 10 Ahornsgade, Nørrebro
- 11 Købmagergade, City

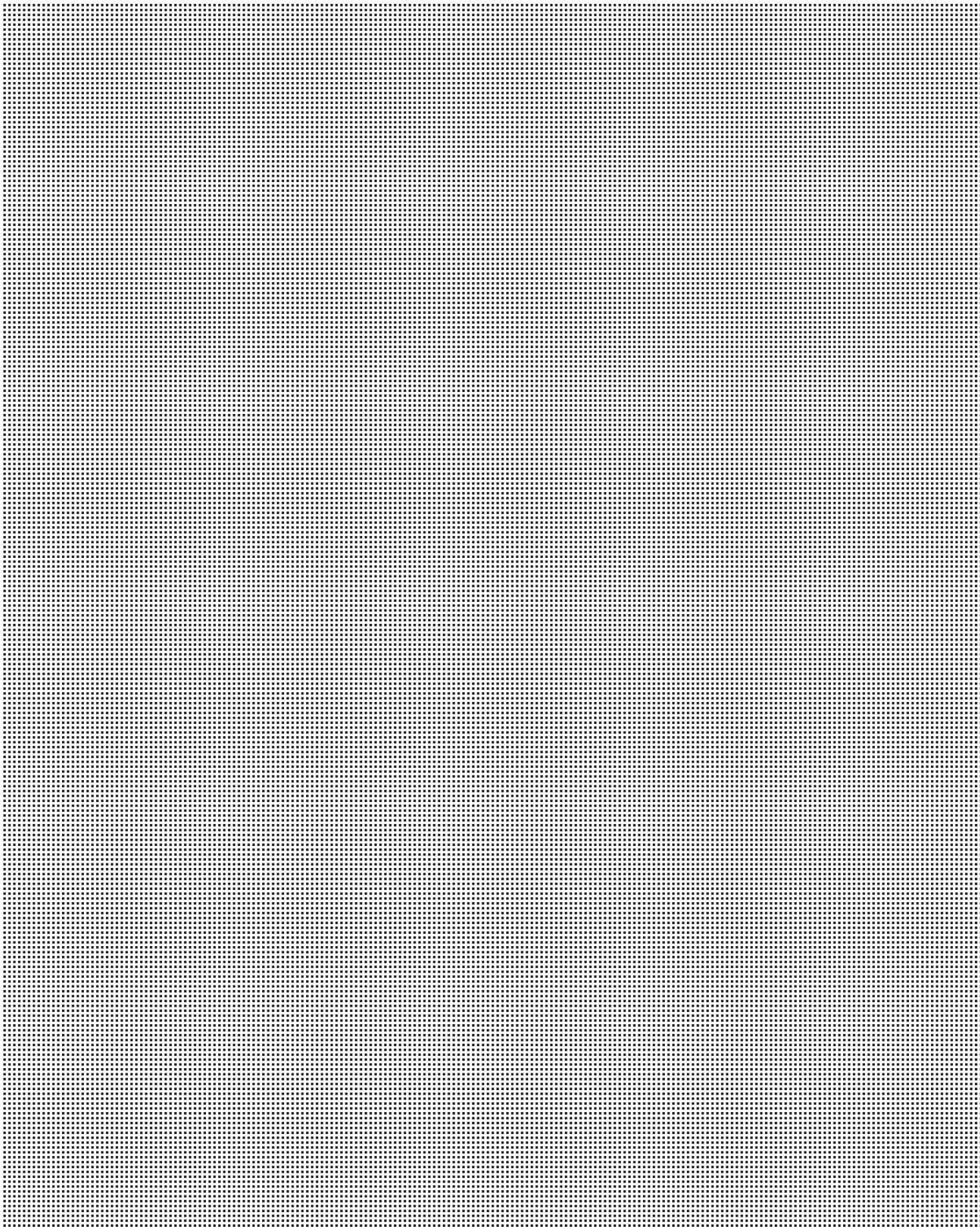
INGEN PENGE

Steen Kønigsfeldt fra Københavns Kommunes Vej & Park siger til KBH at han er fuldstændig enig i at det er meget synd at det københavnske gulv langt fra kan leve op til de mange flotte facader. Men der er flere problemer. For det første er omkring halvdelen af de københavnske gader i det der hedder "privat fælleseje." Det betyder at det er op til ejerne af de tilgrænsende ejendomme at holde gaden i en "god og forsvarlig stand." Kommunen har myndighed til at pålægge ejerne at gøre noget ved en gade, men det sker tilsyneladende for sjældent.

I forbindelse med en ny, større plan for parkering i København, vil mange af gaderne i privat fælleseje sandsynligvis snart blive overtaget af kommunen. Men spørgsmålet er om dét vil hjælpe noget. De gader som kommunen ejer, tumler nemlig med det grundlæggende problem der hedder *penge*. Vej og Park fører løbende tilsyn med gadernes stand, og deres budget går primært til at forsøge at holde sammen på det hele. Dét budget styres af Bygge- og Teknikudvalget hvor Monica Thon sidder for det Radikale Venstre. Hun fortæller at udvalget er nødt til at opprioritere cykelstierne. Små huller kan sende en cykel i gulvet, mens biler klarer den slags uden de store problemer. De resterende midler går til det mest akutte, og så er der tomt i kassen. Fortovsfliser der sprænger i frosten bliver ikke lagt om, og det æstetiske er der slet ikke penge til at tænke på.

Bygge- og Teknik har ikke flere penge til rådighed end de får tildelt på Københavns Kommunes samlede budget. Så problemets kilde må ligge her. Socialdemokratiet, SF og Enhedslisten har tilsammen flertal i Borgerrepræsentationen, og Bygge- og Teknikborgmester Søren Pind er fra oppositionen! Ingen fra flertallet ønsker at kaste appelsiner i Søren Pinds turban, så Bygge- og Teknik nedprioriteres – og delvis derfor fortsætter vores gader med at se ud som de gør. Det er et problem der påpeges af både Monica Thon og af en embedsmand fra Rådhuset, og Søren Pind udtaler at han er enig i at problemet eksisterer. Og det er en problemstilling der har konsekvenser ud over tilstanden af vores gader og stræder hvis et flertal bevidst underprioriterer områder der har et medlem af oppositionen som borgmester.

Tidligere overborgmester Jens Kramer Mikkelsen har i anden forbindelse kaldt denne påstand absurd, men noget tyder altså på at fordelingen af borgmesterposterne kan have en ekstra, skjult betydning for kommunens prioriteringer - og dermed for København. «

På dette opslag er der
86.250
prikker.

I Københavns og
Frederiksberg
Kommune bor der
594.248
mennesker.

I Storkøbenhavn, som
består af Københavns
Kommune,
Frederiksberg
Kommune og
Københavns Amt,
bor der
1.212.485
mennesker

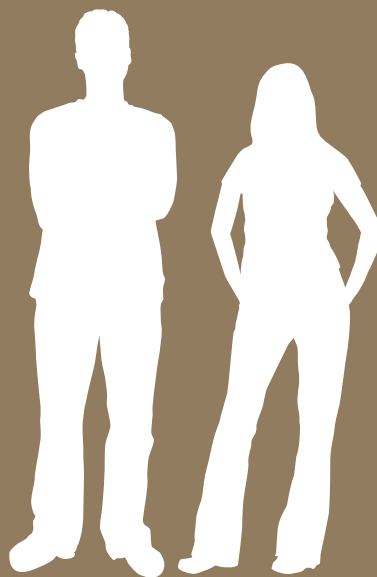
I Hovedstadsregionen,
som består af
Storkøbenhavn,
Frederiksborg Amt
og Roskilde Amt,
bor der
1.827.239
mennesker

TOP + FLOP

VÆLG 6 STEDER I KØBENHAVN
3 der *topper*
3 der *flopper*

Dén opgave stiller vi i de næste numre til markante københavnere.

Her kan du læse hvad de tre førende kandidater til overborgmesterposten har valgt.

Af Ritt Bjerregard, 64 år
Overborgmestercandidat for Socialdemokratiet

TOP

FLOP

KONGENS HAVE

Jeg går gerne en omvej for at slentre gennem Kongens Have. Især det lange stauedebed op mod Sølvgade er flot. Her kan man følge med i årstidernes skiften, og se hvordan de dygtige gartnere hele tiden sørger for at der er forskellige blomster. Derudover nyder jeg at se, hvordan haven bruges af byens borgere. Til boldspil, picnic, læsning, spadsereture og som mødested for venner. Kongens Have er et af de grønne åndehuller som gør byen menneskelig og rar at være i.

HALVANDET

Jeg er vild med Refshaleøen. Med de gamle B&W bygninger og tomme industrilokaler er den et godt billede på det København, der var engang, og så er Refshaleøen indbegrebet af mulighedernes by. Her kan man lege, tænke kreativt og udvikle København. Der ligger en dejlig strandcafé derude (Halvandet, red.) hvor man kan dase i liggestole og få sand mellem tærne, mens man nyder solen og udsigten over vandet til Langelinje.

METROEN

Metroen har virkelig givet byen et løft, og jeg vælger tit at tage metroen, når jeg skal rundt i byen. Det går hurtigt og stationerne er smukke. Jeg kan fx godt lide stationen på Kongens Nytorv med de smukke glaspyramider. Men jeg er især vild med stationen ved universitetet i Ørestad. Herfra kan man skue ud over den pulserende udbygning af Ørestad. Lige nu følger jeg med i DR's byggeri af den nye koncertsal, der er tegnet af Jean Nouvel, og som virkelig ser ud til at blive et spændende byggeri.

ET UMULIGT KRYDTS

Som cyklist er krydset ved Stormgade og HC Andersens Boulevard helt umuligt. Cyklisterne presses af bilerne, og der er stort set altid en fem-ti fortovet for ikke at komme i karambolage med bilerne. Det er skidt for både fodgængere og cyklister. Derfor skal der laves plads til cyklerne på vejbanen. Det vil også være en hjælp for de mange bilister, der hver dag sidder med hjertet i halsen, når de skal navigere mellem slingrende cyklister på minimal plads. I det hel taget må vilkårene for cyklister i København forbedres.

SKELBÆKGADE

Skelbækgade på Vesterbro er deprimerende. Gaden er trøstesløs i sig selv, men det værste er, at gaden hver dag traves tyndt af kvinder som er til salg. Det er så uendeligt nedslående at disse kvinder ikke har andre muligheder end at trække på gaden. Og kontrasten til det nyrenoverede Halmtorv med de lækre caféer er slående. Der er simpelthen ingen vej uden om en massiv indsats for at komme denne prostitution til livs og hjælpe kvinderne til et værdigt liv.

VANLØSE IDRÆTSPARK

Jeg har for nylig besøgt Vanløse Idrætspark, og det var ikke opmuntrende. Stadiontribunen bærer præg af manglende vedligeholdelse. Der er store sprækker i betonen og rust på tagkonstruktionen. Man bliver helt bange for om taget er ved at falde ned. Der er et godt billede på at idrætten skal prioriteres i København. Og det drejer sig desværre ikke kun om Vanløse Idrætspark. Derfor er det min plan at samle partierne, så vi sammen kan finde de 500 millioner der skal til for at få rettet op på forholdene.

Af Klaus Bondam, 42 år
Overborgmesterkandidat for Det Radikale Venstre

TOP

FLOP

NØRREBROGADE

Med alle sine sidegader og mennesker – gående, cyklende, i bus og i bil – så er det virkelig en gade der emmer af liv; af byliv. Det er en af gaderne der bringer os ind og ud af byen, og hvor en masse små forretninger faldbyder deres varer. Nørrebrogade er et af eksemplerne på at vores by er ved at udvikle sig til en by med flere centre; den polycentrale by. Det er med til at gøre København til ikke bare en stor by, men en storby.

METROEN

Hvis man har lyst til at få en fornemmelse af København anno 2020, så er det en tur med Metroen man skal tage. Hurtig, effektiv, elegant og bekvem. Metroen er vitterlig den ting der har rykket København ind i dette årtusinde og vist os hvor nemt man kan komme rundt i byen. Når Metroen bliver endnu mere udbygget i de kommende år, kommer hele byen til at ligge "lige rundt om hjørnet".

TINGBJERG

Selvom om det er et stærkt socialt belastet område med mange problemer, så er det samtidig en af de flotteste bebyggelser i København, som i sin tid blev tegnet af Steen Eiler Rasmussen. Med sin ret eksklusive beliggenhed tæt ved sø, grønne plæner og byens infrastruktur, er stedet den smukkeste overgang fra land og natur til byens pulserende liv. Hvis vi får givet borgerne i Tingbjerg bedre adgang – gennem uddannelse og arbejde – til selv at løfte deres sociale status, så spår jeg det område en stor fremtid.

FIELD'S

Mage til stor klods skal man lede længe efter. Fields har gjort alt hvad der er menneskeligt muligt for at tage alt det behagelige og interessante ud af enhver shoppingoplevelse. Bygningen er alt andet end køn, forretningerne er meget kedelige i deres opbygning – og udbudet er ordinært og total mainstream. Personligt fatter jeg ganske simpelthen ikke hvad der bringer folk til frivilligt at tilbringe hele og halve dage der.

STUDSGÅRDSGADE

Det er en virkelig grim, uinspirerende og klodset bebyggelse som ikke animerer til nogen som helst former for livslyst og –gnist. Jeg kan godt forstå at de mennesker der bor der har svært ved at se lyset for enden af tunnelen. Stedet er så trøstesløst at alle kun kan være tjent med at få det fjernet og dermed medvirke til at revitalisere hele området.

PALADS BIOGRAFEN

Det er ikke for at være efter film-verdenen, som jeg jo selv har færdedes i, men jeg synes at dens rædselsfulde pang-farver er helt og aldeles retro på den ufede måde. Det er en farvesammensætning der på ingen måder passer ind i en afdæmpet, kvalitativ og københavnsk og skandinavisk funktionel designtradition. Hvis ejerne af bygningen vil forære København en gave, så skulle de tage at give os en stor omgang maling, så den kan bringes tilbage til sin oprindelige flotte hvide farve (- jeg er så gammel at jeg kan huske det!).

Af Søren Pind, 35 år
Overborgmesterkandidat for Venstre

TOP

FLOP

INDRE VBRO MED DGI-BYEN

Ikke mange bydele i København har gennemgået en så radikal omdannelse som det indre Vesterbro og Den Brune Kødby. Her er planlægningen og byfornyelsen lykkedes og hånd i hånd med et pulserende byliv er bydelen nu en af de mest vitale i byen. Moderne og 100 år gammel arkitektur forenes i mange livgivende symbioser der fremstår som både kultur, idræt, undervisning og boligmiljø. Her er den hele by samlet på en forbillig måde. Nu venter vi på udviklingen af efterfølgeren, Den Hvide Kødby, hvor vi også lægger op til mangfoldighed og kvalitet.

OPERAEN

Jeg er stolt af at det var i min tid som Bygge- og Teknikborgmester København fik sin opera. Det er et hus i verdensklasse, et arkitektonisk mesterværk både som ikon i Københavns havn, men også i kraft af sit indre. En utrolig rigdom af rumlige forløb, auditorier og foyerer, lysindtag, indblik og udsigter gør huset til ét af Københavns arkitektoniske værker. Og det ser ud til at også indholdet, musikken og balletten, befinder sig på det ypperste niveau.

HAVNEPARKEN OG -STADEN

Havneparken og Havnestaden på Islands Brygge er på vej til at udvikle sig som et af Københavns mest interessante byområder. Et meget bevidst udviklingsarbejde i Bygge- og Teknikforvaltningen har resulteret i en moderne bydel, hvor det grønne og byparken, genbrug af eksisterende siloer, industribygninger og nye huse spiller sammen i en elegant og poetisk helhed. Københavnerne har i rigt mål har taget den nye bydel til sig, og i internationale tidskrifter optræder Havnestaden allerede som et nyt ikon for byen.

KØBMAGERGADE

Købmagergade er en følge af middelalderbyens lidt tilfældigt opståede trafiksystem i form af "trådte stier", men ikke mere tilfældigt end at gadens endelige udformning er et smukt eksempel på en arkitektonisk og rumlig enestående byarkitektur. Det giver sig udslag i en fortløbende, varieret rumlig oplevelse af gader, gyder, pladser og byrum. Men belægningen - kan vi være den bekendt? Vi inviterer gæster til byen året rundt og præsenterer dem her for et af byens vigtigste gulve. For dårligt, huller i overfladen, nødtørftigt lappet - ikke godt nok.

KRØYERS PLADS

Fordi vi ikke fik Eric van Egeraats fantastiske projekt, de høje, slanke bolighuse, der på sin egen skæve facon udfordrer netop dette sted, hvor havnen knækker og møder havet. Et originalt og smukt udformet projekt der ville sætte København på verdenskortet. Men forsigtigheden, det almindelige og middelmådige sejrede. Et lærestykke i at man som politiker også skal vove og turde det bedste.

TOFTEGÅRDS PLADS

Tofttegårds Plads er som byrum undefinerbar og uskøn. Pladsen og byrummet er vanskeligt at fastholde i størrelse, det er udflydende, uden særlig egenart eller karakter. Og tilmed er det afgrænset af lige-gyldig arkitektur. Men nu sker der noget. På F. L. Smidths tidligere arealer har været afholdt en arkitektonisk konkurrence, hvor Henning Larsens Tegnestue har udarbejdet et planforslag, der forsøger at indordne sig i Valbys særlige egenart og som også tager fat i sammenhængen til Tofttegårds Plads. Det vil løfte hele Valby og medvirke til at også Tofttegårds Plads får en ny opmærksomhed.

> DR KONCERTSAL

Bygningen der ændrer sig

Af Kasper Foged Rasmussen • Illustrationer: Ateliers Jean Nouvel

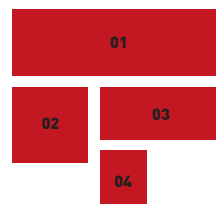
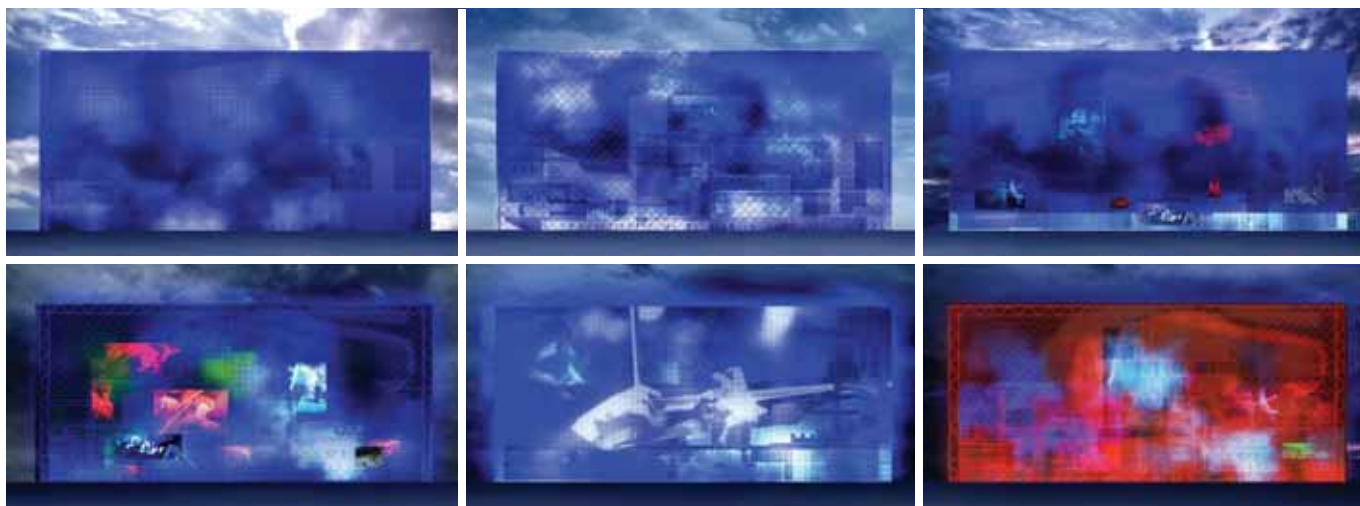
Det hører til sjældenhederne at verdens store udenlandske arkitekter bygger i København, men de seneste par år har byen lukket op for indtryk udefra. Det seneste skud på stammen bliver den franske arkitekt Jean Nouvels koncertsal i den nye DR-by.

Store arkitektikoner som britiske Norman Foster, der skal bygge det nye elefanthus i Københavns Zoo, og polsk-amerikanske Daniel Libeskind, som stod for det jødiske museum i København, er nogle af dem, der de seneste par

år har fået opgaver i København. Med det franske verdensnavn Jean Nouvels koncertsal i den kommende DR-by i Ørestaden får København endnu en bygning af international kaliber – en bygning som kommer til at adskille sig markant fra det københavnerne er vant til.

Den nye koncertsal i DR-byen i Ørestaden lukker dørene op for publikum i december 2007, og hvis bygningen kommer til at fungere som planlagt, bliver den et ganske usædvanligt arkitektonisk fænomen. Den 45 meter høje rektan-

gulære kasse vil med sine gennemsigtige vægskifte udseende alt efter hvordan lyset er udenfor. Nogle gange vil de forbipasserende kunne kigge ind i bygningen, og på andre tidspunkter vil væggene reflektere sollyset og omgivelserne og få bygningen til at lukke sig. Når mørket falder på, vil ydervæggene fungere som store skærme som vil blive brugt til levende billeder, så bygningen kommer til at fremstå som et gigantisk, lysende tredimensionelt filmværk der konstant ændrer udseende. Koncerthuset bliver 21.000 kvadratmeter, og

- 01 Seks eksempler på hvordan bygningens facade kan tage sig ud.
- 02 Selve koncertsalen kommer til at svæve midt i bygningen.
- 03 Den lysende bygning får en markant profil i Ørestad Nord.
- 04 Jean Nouvel

selve koncertsalen, som bliver en organisk skal af træ, kommer til at hænge inden i bygningen 10 meter over gadeplan. Testresultater har vist at akustikken bliver uovertruffen, og intentionen er at stedets musikalske kvaliteter skal virke som en magnet på alverdens bedste musikere og orkestre – til glæde for de 1.600 tilskuere som salen giver plads til. Foyeren bliver placeret under koncertsalens 'mave' og vil få salen til at ligne en enorm skulptur i rummet.

Jean Nouvels arkitektur er flere gange blevet

sammenlignet med film da hans bygninger er kendetegnet ved at bestå af en række sekvenser med forskellige stemninger. Igennem årene har Nouvel skabt sit helt eget arkitektursprog hvor han med udgangspunkt i en verden der hele tiden ændrer sig, kombinerer en særlig poetisk atmosfære med den seneste teknologi. Det er vigtigt for Jean Nouvel at hans bygninger harmonerer med deres placering og omgivelserne, og i næsten alle hans bygninger bruger han gennemsigthed, skygger og lys. Ligesom det også vil være tilfældet i DR-byen. «

NOUVELLOUISIANA

■ Frem til den 18. september kan man på Louisiana få et indblik i Jean Nouvels arbejde på udstillingen *Arkitekten Jean Nouvel*, som han selv har været i Humlebæk for at sammensætte.

ONE WAY

LONDON, ENGLAND - KØBENHAVN

DEN LILLE, STORE BY

Vi går ikke over for rødt selvom der ikke er skyggen af en søvngig taxa i nærheden, men når der ikke er nogen regler, brager vi fremad uden at tage ret meget hensyn. Herboende udlændinge kaster et frisk blik på København og københavnere.

ONE WAY #01

■ Af Mary Karina Tungay

30 år, født og opvokset i London. Har boet i København i 1½ år - først på Ydre Østerbro, nu i centrum. Flyttede hertil på grund af sin danske kæreste

København er i sandhed lille sammenlignet med London, men alligevel er den en kosmopolitisk by med et veludviklet kulturliv, gode restauranter, en overflod af caféer og god shopping. Ikke noget nyt for en *Londoner*, men hvad der gør den unik og er dens største tiltrækning, er at det hele meget sjældent er mere end 20 minutter væk.

I London kræver en tur ud i byen som regel en lang, overfyldt bustur, hovedsageligt tilbragt i trafikpropper, eller, ligeså indbydende, en sammenklemt og klaustrofobisk langfart med *the underground*. Det er en fryd at kunne gå eller cykle til sin destination og at kunne vende hjem sent uden at skulle vente på natbusser der aldrig kommer, eller bruge en formue på taxaer.

Københavns centrum har en historisk stemning der ikke findes på samme måde i London – domineret af høje, pittoreske 1800-tals huse

og prægtige klassiske bygninger. De smalle middelaldergader er foret med indbydende caféer og butikker og åbner sig pludseligt op til store pladser. Her er romantisk. Fodgængerne definerer tempoet. Folk slentrer og lunter, og en imponerende række cyklister fletter sig rundt blandt mængden – i London er det stort set kun et lille område omkring *Covent Garden* der har gågader, og pladser som egner sig til ophold er der også meget langt imellem. I Københavns centrum kan man stille og roligt trisse rundt eller sætte sig ved en café og nyde en kop kaffe uden frygt for at blive kvalt af udstødningssgasser eller blokere fortovet.

RUGBYKLYNGE

Ganske ofte observerer jeg noget besynderligt – eller bare anderledes. En bitterlig kold januardag går jeg forbi en café, og på fortovet foran

→ I London bruger de fleste fodgængere trafiklys som vejledning. De færreste *bobbies* løfter et øjenbryn hvis du krydser gaden for rødt.

→ Londons enorme udstrækning medfører tidskrævende transport - ofte i den overfyldte *tube*. Med sine 408 kilometer er Londons metro næsten dobbelt så lang som Paris', men den har langt færre stationer.

Foto: Anders Øgaard

den ligger et tæppe med en sofagrube ovenpå – komplet med sofa bord og fritstående lampe. På sofaerne sidder en gruppe smilende mennesker i minusgrader og nipper til deres kaffe som om det var en ganske normal ting at gøre!

Sidste sommer tog en ven mig med til Luftkastellet, og jeg var forbløffet over at se hvad jeg kun kan beskrive som en urban strand. Folk sad eller lå på sofaer og liggestole, mens børn byggede sandslotte. Min ledsager fortalte mig at der er fremskredne planer om at bygge på området hvilket jeg fandt helt skandaløst. Det er disse små, surrealistiske og unikke tilflugtssteder der gør København anderledes. Hvorfor blive som en hvilken som helst anden by med blok efter blok af tætpakkede lejligheder og kontorer?

Jeg lægger også mærke til forskelle i opførsel og adfærd. En dag står jeg ved et trafiklys og venter på at den lille grønne mand dukker op da jeg

pludselig lægger mærke til at der ikke er en eneste bil eller cykel i syne. Alligevel står alle lydigt og venter på signal til at krydse gaden. Det slår mig at det aldrig ville ske i London – vi mangler tid og tålmodighed og ville aldrig være så korrekte. Men det mest interessante ved den oplevelse er hvordan den adskiller sig fra københavnernes opførsel når de ikke er forelagt regler. Da jeg besøgte mit lokale Østerbro-supermarked første gang, følte jeg mig som en deltager i en rugbylynge. Alle puffede, skubbende og stødte til hinanden. Der var ingen der sagde "excuse me" eller bare "undskyld" – kun en grov og klodset hårdhed. Jeg følte mig irriteret og bedraget for i de fleste situationer virkede dansk adfærd ellers både sofistikeret og hensynsfuld.

Tilsvarende ankom jeg for noget tid siden til lufthavnen, og min kæreste var der for at møde mig. Jeg var forbavset over at han ikke tilbød

mig at tage min bagage, så da toget rullede ind på stationen, rejste jeg mig op og lod med vilje min kuffert stå for at se hvordan han ville reagere. I stedet for at hanke op i kufferten gjorde han mig opmærksom på min glemsomhed. Til det svarede jeg udfordrende: "Why don't you be a gentleman and carry it for me?" Han så oprigtigt chokeret ud og muntrede sig over min frækhed. Senere forsvarede han sig med at der i dagens Danmark er mange unge kvinder der ikke vil have mandlig assistance til den slags. Jeg var forbavset, for på trods af at engelske mænd har et ry for at være højroastede og have dårlige manerer, så lader de til at sætte en ære i deres maskulinitet og blandt andet lade den komme til udtryk ved at være *gentlemen*. Engelske kvinder tager bestemt ikke den opførsel ilde op. Min danske kæreste tilbyder mig nu altid at bære min bagage for mig. >>

MISTRO OG STÅLWIRER

Sammenlignet med *Londoners* er københavnere både frisdende og afslappede. Jeg husker da jeg en sommer gik ind i en park og blev behageligt chokeret over at se folk solbade næsten nøgne. Topløse kvinder og, desværre, mænd i g-streng. Den slags er ulovligt i London, og under alle omstændigheder er nøgenhed noget de fleste englændere viger tilbage for. *Londoners* er generelt mere hæmmede mennesker. Sidste sommer var jeg i Ørstedsparken med min kæreste der, på trods af at der var masser af plads på græsset, valgte at sætte sig midt mellem tre grupper. Jeg var overrasket for det ville helt bestemt have irriteret de andre grupper hvis han havde gjort det samme i London. Vi værdsætter vores personlige rum fordi vi sjældent har særlig meget af det, og vi har det ikke godt med at være så tæt på fremmede. Måske er det vores mistro til andre mennesker der gør os mindre venlige end københavnere, men det er London og særligt dens megen kriminalitet der har formet os sådan. En aften var jeg på en af byens mange barer, og en ven kaldte mig småparanoid da jeg var bange for at efterlade min jakke uden opsyn et øjeblik – i forhold til London er tyveri ret ualmindeligt.

Jeg er en af de relativt få mennesker der cykler i London, men det kræver sin kvinde. Når jeg sætter mig i sadlen, medbringer jeg altid en *D-lock* i hærdet stål og en to meter lang gummibeklædt stålwire så tyk som en tommelfinger. Når jeg sætter cyklen fra mig, er det en sindrig opgave at få låst stel, hjul og sadel. Men det er nødvendigt. En tur i supermarkedet – og du kommer ud til en cykel uden sadel og hjul hvis det hele ikke er låst sammen. Nu kan jeg nyde at cykle på cykelstier, noget vi ikke har meget af i London, og lader de to meter stålwire blive hjemme.

» Fra den 7. februar 2005 har de engelske pubs kunne ansøge om "fleksible" bevillinger. Siden 1917 har de skulle lukke klokken 23. I første halvdel af 1. verdenskrig dukkede for mange arbejdere på ammunitionsfabrikkerne op på arbejde med tømmermænd - med deraf følgende defekt ammunition og, endnu værre, ammunition der var mere farlig for englænderne i skyttegravene end for tyskerne.

I nyere tid har lukkeloven givet det problem at mange englændere simpelthen har drukket for hurtigt og er blevet voldelige efter lukketid. Kultursekretær i Downing Street number 10, Tessa Jowell, siger om den nye bevillingslov: "This will put a long-needed end to the double madness of people gulping two or three rounds of drinks to beat last orders and then all being chucked out at the same time."

Helt i overensstemmelse med københavnernes tilbagelænedede indstilling til tingene er cafékulturen. Caféerne er stilmæssigt meget forskellige, men de har altid et behageligt lys, er komfortabelt indrettet og prøver ikke at overdøve konversationen ved bordene med bragende høj musik. De er små fristeder fra hverdagens besværligheder hvor man kan slappe af med venner eller tage sig et spil backgammon. Pubs i London er gudskelov ved at ændre sig. Vi har nu fået en ny slags som vi lidt prætentivt kalder for *gastro pubs*. Her er ingen enarmede tyveknægte og mønstrede tæpper, men plankegulve og chikke møbler – slidt på den helt rigtige måde. Man kan spise restaurantmad i pub-omgivelser, men desværre er de som regel overfyldte og overdøvende. Folk drikker mere for at holde det ud. Indtil for nylig lukkede pubberne klokken 23, så fredag aften, efter en hård uge på jobbet, stormede folk til pubben, konsumerede en masse alkohol i løbet af ingen tid og endte med at blive de højrøstede lømler som vi englændere er berømte for. I år er bevillingsloven blevet ændret, og pubs kan holde åbent længere. Måske vil englænderne, når de vender sig til det nyvundne vindue for ølindtagelse, begynde at drikke i et mere roligt tempo som i København. «

oversat fra engelsk af
Anders Ojgaard

BRITERIDANMARK

- Der bor ca. 13.000 briter i Danmark.
- 65% er mænd.
- Ca. halvdelen bor i København.
- Derudover er der ca. 12.000 britisk-fødte danskere.

I næste nummer skriver Andrew fra Australien.

BRUNCHPRÆSTEN PEGER PØLSER

v/ Hanne Korvig

HVORFOR?

Hvorfor? Tænker I nok. Hvorfor i himlens navn skal vi nu besudles, beriges, belemres med endnu et magasin? Som om der ikke er nok i forvejen, lig'som?! Ja, hvorfor? Det samme har jeg, jeres brunch-præst, tænkt mig at spørge om i denne dagens tekst. Hvem? tænker I nu. Vores brunch-præst? Nej, ikke brunch-præst, men brunch-præst, selvom jeg ikke vil lægge skjul på at jeg holder meget af at prædike fra skridthøjde.

Men lad nu trekantsområdet ligge, og lad os med mildt sind byde velkommen til storby-magasinet KBH - og til de jubeloptimistiske bagmænd der dristigt kaster sig ud i gratismagasinhelvedet med missionen om at afmontere vores skyklapper. Tvinge vores blikke væk fra salig ego plexus og mod byens tårne, spir og bagkulisser. Drengene der vil klæde byen af for øjnene af os. Give os en stangfuld urban strip-tease.

Og lad os ikke mindst byde velkommen til *moi*, brunch-præsten, der med et håndfast tag om storbyens allerhelligste urbane kugler vil prædike om livet i byen.

Men nu tilbage til dagens tekst og *quéstion*: Hvorfor?

Nuvel, der er ingen tvivl om, at strip-tease *in general* kan få det til at blafre i buksen på de fleste. Men hånden på pølsen: Der er jo efterhånden ligeså mange magasiner som der er cafeer i den her by. Hvad er det der driver de mange ihærdige og initiativrige unge mennesker ud i den behårde, konkurrerende bladbranche og design-, web-, café-, modebranche? Hvad driver for eksempel en brunstig brunchpræst til at flashe sit pølsekorps og ego, her og der?

Brunch-præsten har selv svaret: Stripper-syge, *meine Damen und Herren*. Strippersyge. Eller med andre ord; behovet for identitet, for anerkendelse, for synlighed. Den moderne storby homo-sapiens har for alvor smidt Descartes' filosofiske ord 'jeg tænker, altså er jeg' i skammekrogen og indånder nu devisen 'jeg er synlig, altså er jeg'. Hvor og hvordan kan jeg gøre mig synlig? Sætte mit unikke aftryk? Strippe mit tis, hvad enten det lugter godt eller harsk - bare det lugter af noget, af mig.

Cafeen - storbydanskens nye tempel synes at være et oplagt mål for strip-junkier i alle afskygninger. Templer som Café Kopka, Café Hopla, Café Hovsa, Café Komma. I øvrigt navne som alene kan få brunchpræsten til at drikke sin tarvelige Amora Nescafé i privaten.

Fra at være et simpelt rum hvor man i ro og mag kunne drikke sin færgekaffe, tænke tanker og undres, er cafeen i dag forvandlet til et tempel ad libitum, hvor dansken helt *casual* flasher sit hverdagsliv. Mens vi med tandstikkeren jager chorizo-trevler mellem tænderne, har vi frit udsyn og øre til hinandens underhylere i vaskemaskinen, til hinandens litterære lyster, til dokumenter på lab-toppen, til førstegangsførældre på 30, deres babyer og ammeindlæg, deres barnevogne med velcrolukninger og skumgummigreb, og hvis de kunne komme af sted med det, moderkagen, som farmand stolt kunne holde op som en anden olympisk fakkel, til magasiner hvor kendisser gavmildt øser ud af deres livserfaring og åbenbaringer, såsom "jeg anede ikke, jeg var så talentfuld"...

Strippersyge eller ej! Lad nu drengene her hive kutten af København. Vi vil se dig strippe. Scenen er din. Vis os dit sande jeg, din sjette sans, dine stjerner hver aften. Tu ego es mi ego. Amen.

Location

- med Dagur Kari på Islands Brygge

DAGURKARI

- Islandsk filminstruktør
- Hans film, *Voksne Mennesker*, var et af Danmarks to bidrag ved årets Cannes-festival. Filmen foregår i København.

Generelt er København en by med en hyggelig energi, her er ikke den rå energi man finder på Island.

Tekst og portrætfoto af Miriam Nielsen

Vi er i en kolonihave midt i København beboet af et nyforelsket par. Det er en ægte kolonihave med hvad dertil hører af velfriserede blomster og platter med kronhjorte. Bagved det lille sorte træhus tårner der sig en mur af kraner, glas og beton fra Islands Brygges havnefront. Glas og stål ser ud som om det er ved at æde sig ind på idyllen. Billedet stammer fra islandsk fødte filminstruktør Dagur Kari's nye, syrede og romantiske komedie *Voksne Mennesker*, og uden at referere for meget af historien, er vi i kolonihavehuset hvor hovedpersonen Daniel flytter ind med sin nyehvervede kæreste, Frank, efter kærestens mormors tragiske og pludselige død...I Dagur Kari's film bliver forelskelse og småborgerlig kolonihaveidyl kædet sammen på en måde, så man ikke kan lade være med at overgive sig.

KØBENHAVNERPØLSEVOGNE OG KOLONIHAYER

Voksne Mennesker er en film med mange facetter, skæve karakterer og underfundige historier, men det var den måde hvorpå filmen brugte København som scene der fascinerede mig allermost.

Jeg møder Dagur til en snak om *locations* og en byvandring på Islands Brygge en formiddag i maj. Han er i sit element, omgivet af lutter islandske gadenavne. Der er dog ikke mange danskere der ifølge Dagur tænker over at Islands

Brygges gader faktisk er opkaldt efter islandske fjorde og byer. Jeg lærer lidt om Islands geografi, mens vi går rundt.

I 1999 blev Dagur færdiguddannet filminstruktør fra filmskolen i København. Det er dog 10 år siden at han som teenage-zombie flyttede til København sammen med sine forældre. Han fortæller at han dengang, ligesom filmens hovedperson Daniel, bare flød rundt i byen i en søvrig bobbel. Han var ny i København og bevægede sig på en anden frekvens. I lang tid var han overbevist om at Tagensvej måtte være hovedgaden i byen. Siden da har han lært byen godt at kende og har i årenes løb boet i næsten alle kvarterer i centrum; Nørrebro, Christianshavn, Pisserenden, Valby, Amager og Østerbro.

Måske var det en form for vintertræthedssfølelse over for en by jeg begår mig i hver dag, der prægede mig da jeg måneden forinden bevægede mig ind for at se Dagur Kari's film, *Voksne Mennesker*. Men i filmen genfandt jeg en gammel forelskelse i byen fra en tid hvor jeg efter at have boet 4 år i London i højere grad kunne se byen med en udenforståendes blik. Skal man måske være udlænding og have dette særlige blik på for at afbillede København på den måde som Dagur gør det?

Dagur mener at man som gæst helt sikkert ser

tingene anderledes og fortæller om hvordan de forældede skolebøger han havde til danskundervisning i skolen sikkert har påvirket hans syn på Danmark. "I bøgerne handlede Danmark om tivoli, pølsevogne og kolonihaver." Det er da også den stilfærdige hygge der ifølge Dagur definerer det virkelige København. "Generelt er København en by med en hyggelig energi, her er ikke den rå energi man finder på Island. I København stopper folk for rødt lys og går meget op i den slags formaliteter. Den slags ville man ikke se på Island."

KNIPPESBRO OG ISLANDS BRYGGE

Voksne Mennesker er filmet i sort/hvid, og når man ser filmen, kan man godt få en fornemmelse af at Dagur Kari stadig, som i teenageårene, befinder sig på en anden frekvens. Han bruger for eksempel 2 lange minutter i filmen på at filme hovedpersonerne der venter på at få lov til at køre over Knippelsbro på Christianshavn. Broen bliver på en langsommelig måde stedet i filmen hvor hovedpersonen Daniel gennemgår en forandring fordi han får tid til at tænke – han bliver simpelthen voksen i denne scene.

"Der opstår en magisk ro når broen går op, det er som om folk har accepteret, at man bare skal vente. Normalt bliver folk aggressive når trafikken går i stå, men broen giver 3 minutters ro til at tænke, og der opstår en helt speciel stemning. »

Foto: Henrik O. Rasmussen

→ Stills fra *Voksne Mennesker*

■ Man skulle have levet i 60'erne hvor alt så så fedt ud.

Tiden fryser og al larm forsvinder. Dagur fortæller at han helt fra dengang hvor han boede på Christianshavn, har været fascineret af Knippelsbro, og at han længe har haft lyst til at bruge den i en film.

Vi går videre rundt på Islands Brygge med retning mod kolonihavehuset. Dagur fortæller at **“Steder hvor man ikke har været før, er inspirerende fordi de overrasker. Som når man går ned af en ukendt gade her på Islands Brygge hvor industri og boligområder er blandet.”**

Filmisk bliver de forskellige *locations* definerende for personerne i filmen. Daniel bliver associ-

eret med det Dagur kalder *åndehullerne*, så som natur og kolonihaver. Han deltager ikke i samfundet, men lever i sin eget univers og bor i en containerlejlighed og i sin bil. Jeg spørger hvordan han fik ideen til at Daniel skulle bo i en container, og Dagur fortæller at dengang Øresundsbroen blev bygget, opstod der en hel containerby på Refshaleøen hvor de udenlandske arbejdere boede. Det var som et lille samfund uden for samfundet, og det var virkelig et fascinerende sted.

Filmene arbejder meget bevidst med linjer og strukturer og skaber kontrast mellem det regelrette samfunds lige linjer – som i skattekonto-

rets bygning – og de mere organiske åndehuller. Dagur er meget inspireret af franske film fra 60'erne og har forsøgt kun at bruge bygninger der ligner bygninger fra den periode som baggrund i filmen. Derfor var Islands Brygge oplagt som location. Vi taler om hans yndlingsfilm, *Masculin-Féminin* af Jean-Luc Godard. Hver gang Dagur laver en ny film, starter han med at vise fotografen denne film. **“Man skulle have lavet film i 60'erne hvor alt så så fedt ud,”** bemærker han.

KOLONIHAVEHUSET ER EKSOTISK

Vi passerer en bager, en fodboldbane og en grønthandler, som alle blev brugt som locations

→ Filmplakaten ved Stormbroen.

Foto: Anders Olggaard

→ Reykjavik

i filmen. Til sidst drejer vi ned af Æblestien. Over for Æblestien lå sidste sommer nogle træbaracker hvor Daniels kæreste Frank i en scene i filmen gik hen for at købe kaffe. De er væk nu og erstattet af splinternye boliger.

Dagur er dog ikke kun en romantiker, men mener at kontrasterne mellem nyt og gammelt virkelig er vellykkede i København. Han kan lide den kontrast. Og ejeren af huset, den gamle kone der lånte sit hus ud til filmholdet, mente faktisk også at de to stilarter, glas og stål versus kolonihaveidyl, klæder hinanden på en hyggelig måde. Dagur fortæller at damen har lejlighed lidt længere ned af gaden – kun 5 minutter fra

kolonihavehuset som hun har haft i 40 år. **“For en islænding er kolonihavehuset en eksotisk ting - det er en af de få ting der er eksotisk ved Danmark. På Island lærer vi i skolen at danskerne har sommerhuse i byen. De fleste islændinge har sommerhuse, men man tager da ikke på ferie i sin egen by...men i Danmark minder naturen jo mest af alt om en stor golfbane.”**

Vi er nået til kolonihavehuset, og scenen er næsten den samme. Dog er Daniel og Frank ikke til stede. Det er damen der ejer huset heller ikke, men vi smutter alligevel lige en tur ind i haven for at tage et billede. Kranerne er også væk, og i stedet står de færdigbyggede silolejligheder og

glitrer i formiddagssolen bag det sorte træhus. Kontrasten er slående og langt fra kedelig.

Dagur mener at København har ændret sig meget de sidste 10 år. **“Da jeg flyttede til København lignede danske banker noget fra en landsby på Island, nu skal det hele ligne en tjekket sushibar.”**

Måske er det derfor at Dagur er flyttet tilbage til Island. I hvert fald er det her, han er i gang med sin nye film. I mellemtiden er vi så overladt til vores golfbane med kolonihaver og sushibarere og en langt mere poetisk by – i hvert fald for en tid. <<

→ Dagur Kari under optagelsen af *Voksne Mennesker*

> UDENDØRS CAFÉLIV

Prisen for en plads i solen

Udendørsservering skaber liv og sydlandsk atmosfære i byen, men i København kan det hurtigt løbe op i 50.000 eller 100.000 kr. hvis en café eller restaurant gerne vil give folk en plads i solen. I Frederiksberg Kommune har de derimod valgt at det ikke skal koste en krone.

Af Kasper Foged Rasmussen • foto: Anders Ojgaard

Lige så snart de københavnske restauranter og caféer sætter borde og stole udenfor, bliver de fyldt med solhungrende gæster som trods den lunefulde danske sommer og gerne nyder øl og kaffe omslynget af uldtæpper for ikke at fryse lemmerne af. Danskerne elsker at sidde ude hvor byens puls for alvor kan mærkes og kryber ind under gåsehuden. I den indre by og på Christianshavn vil der i år være omkring 240 steder hvor byens cafégæster kan nyde en kølig øl i solen udendørs. Der åbner nye caféer eller restauranter konstant, og næsten alle ønsker at sætte borde og stole udenfor. Derfor har antallet af caféer der ansøger om tilladelse til udendørsservering været konstant stigende år for år. I København betaler caféejeren en afgift per kvadratmeter, og byen er delt op i fire zoner hvor indre by er dyrere end brokvartererne som så igen er dyrere end eksempelvis Husum Torv. Visedriftschef i Vej og Park, Poul Wendel Jessen, ved godt at nogle er utilfredse med afgifterne, men mener at de er rimelige. "Man skal tænke på at det er en forretning som går begge

veje. Der er jo ikke nogen der tvinger restauratørerne til at have udendørsservering, og antallet af steder der gerne vil benytte muligheden er konstant stigende hvilket jo kunne tyde på at det er en god forretning."

Københavns Kommune tjener årligt i omegnen af 14 millioner om året på ordningen – penge der indgår i en pulje på 80 millioner som hvert år bruges på at holde byen ren og pæn. "Når man tager dét med i sine overvejelser, er det rimeligt at restauratørerne betaler for at bruge de offentlige rum – alternativt skulle borgerne jo betale pengene gennem højere skatter," siger Poul Wendel Jessen.

I København er der flere der gerne vil have borde udenfor end der er plads til, men generelt set er det ikke svært at få en tilladelse. "Vi er meget imødekommende når folk ansøger, men hvis alle skulle have lov så ville det blive alt for kaotisk. Højbro Plads er allerede godt fyldt op, og sådan et sted har vi været nødt til at lukke for

ansøgninger," siger Poul Wendel Jessen som påpeger at Vej og Park faktisk også tager borgerne med på råd. "Hvert år laver vi undersøgelser hvor vi spørger borgerne hvad de syntes om byen. Når vi spørger til udendørsserveringen, så er folk faktisk godt tilfredse med niveauet."

GRATIS PÅ FREDERIKSBERG

I Frederiksberg Kommune koster det i modsætning til hos storebror ingenting hvis man føler trang til at udvide caféen til også at omfatte fortovet. På Frederiksberg får alle lov med mindre der er helt særlige omstændigheder der kunne problematisere udendørsservering. "Det handler om at vi meget gerne vil have at restauratørerne flytter deres borde ud på gaden. Det skaber liv i byen hvilket jo er til glæde for borgerne," siger udvalgsformand i Frederiksberg Kommune, Flemming Brank. "Jeg ved godt at de opkræver en afgift i Københavns Kommune, men på Frederiksberg ser vi ingen grund til at belaste restauratørernes i forvejen pressede økonomi når de gerne vil bidrage med noget positivt

- Sankt Hans Torv

- Amagertorv

- Amagertorv

til byen,” siger han og fortsætter: ”Københavns undskyldning er at det dækker udgifter til rengøring, men det er lidt noget pjat – her på Frederiksberg kan vi sagtens få de små udgifter klemt i budgettet.”

På Frederiksberg er der dog skrappe skønhedskrav som skal opfyldes, og det er ikke alt der kan accepteres. ”Vi har en tæt dialog med ansøgerne og stiller høje krav til det, de stiller ud på gaden. Møblerne skal have en vis standard så de ikke skæmmer, men passer ind og er med til at gøre byen pæn. Hvis vi krævede en høj afgift, så kunne vi efter min opfattelse ikke kræve samme standard,” siger Flemming Brank.

BLANDET HOLDNING HOS BETALERNE

Tommy Jepsen er indehaver af Sebastopol på Sankt Hans Torv på Nørrebro. Med sine cirka 100 kvadratmeter udendørsservering er cafeen et af Københavns største udendørssteder, og stedet betaler i omegnen af 100.000 i afgift om

året. Alligevel syntes han at afgiften er ok. ”Jeg kan sådan set ikke se noget negativt i at man skal betale for at stille borde og stole udenfor. Kommunen har jo nogen udgifter til renholdelse af torvet, så det er jo rimeligt nok at jeg skal betale til det, når jeg nu har valgt at bruge det.” Anderledes forholder det sig hvis man spørger Kristian Gormsen som ejer Café Diamanten på Gammel Strand. ”Det er okay at man skal betale noget, men det er efter min mening alt for dyrt. Vi har 60 kvadratmeter udenfor, og det betaler vi 81.000 kr. for om året. For fem år siden kostede det cirka 30.000 kr., så jeg tror at kommunen har fundet ud af at de har fået en pengemaskine”, siger han. Kristian Gormsen kender godt kommunens argument om at de har udgifter til rengøring, men han mener ikke at det kan retfærdiggøre at prisen er så høj. ”Det kan da godt være at der flyver et stykke papir rundt fra et af vores borde, men vi fejer jo selv hver aften og sørger for at rydde op, så kommunens udgifter må være forholdsvis begrænsede,” siger han. <<

SOLFAKTA

■ I 2002 var der 381 steder i København med udendørsservering. I 2004 var tallet 461. København er delt op i fire zoner hvor retten til udendørsservering bliver mere og mere bekostelig jo længere mod centrum man kommer.

■ Så meget koster det om måneden pr. kvadratmeter

Kategori 1 (Indre by, Strøget, Nyhavn og første del af Vesterbrogade)	kr 322,49
Kategori 2 (Øvrige dele af brogader/torve og pladser uden for centrum samt på mere besøgte steder)	kr 170,73
Kategori 3 (Mindre fodgængerbefærdede sidegader samt i forlængelse af brogaderne)	kr 102,98
Kategori 4 (Ikke-befærdede sidegader hvor serveringen hovedsageligt kun benyttes af lokale beboere)	kr 51,51

Foto: Anders Diggaard

Kanal København

Af Kasper Foged Rasmussen

Er du klar over at kuplen på Marmorkirken er stor nok til at Rundetårn ville kunne ligge på langs i den? Vidste du at Operaen rummer mere end 1.000 rum, og at de dyreste lejelejligheder i København findes på Christianshavn og koster 35.000 kr. om måneden? Havde du nogen anelse om at den sorte granit der beklæder Den Sorte Diamant, kommer fra Zimbabwe?

Hvis du hører til den gruppe mennesker der allerede kender svaret på ovenstående spørgsmål, er det sandsynligt at du på et tidspunkt har siddet ombord på en kanalrundfart i København. Og lad det være sagt med det samme, kanalrundfarterne er ikke kun for turister. En tur på vandet kan nydes af alle, og som københavnere kan man tilmed opleve byen fra en ny vinkel og lære den bedre at kende.

100 ÅR GAMMEL TRADITION

Den første havnebåd løsnede sine fortøjninger helt tilbage i 1904 på et tidspunkt hvor der stadig skulle gå 9 år før Den Lille Havfrue faldt til ro på en sten i vandkanten ud for Langelinie. Den første båd fungerede som en form for vandsporvogn der sørgede for transport for værftsarbejdere og københavnere generelt mellem byen og Christianshavn. De åbne både

havde dengang plads til 20 passagerer, og når de sejlede under broen i Nyhavn måtte man lægge skorstenen ned for at komme igennem. De egentlige kanalrundfarter begyndte at sejle i 1930 og bød på sommerudflugter i havnen.

Da Anden Verdenskrig satte det danske samfund på standby, blandt andet på grund af mangel på brændstof, formåede kanalrundfarterne at holde skruen i vandet. I et snuptag blev bådene »

KEESHA HOLSTE, 18 år
Studerende
Kansas, USA

Hvorfor tog du på kanalrundfart?

Jeg ville gerne se hvordan byen så ud fra vandet.

Hvad var turens højdepunkt?

Det var Vor Frelser Kirke på Christianshavn - jeg har ikke set noget tilsvarende i USA.

KIRSTEN ABILDGAARD, 52 år
Pædagog
Hjørring, Danmark

Hvorfor tog du på kanalrundfart?

Jeg fik det anbefalet af en veninde fra København, som fortalte at det var en god måde at opleve byen på.

Hvad var turens højdepunkt?

Det var faktisk Nyhavn hvor vi startede. Den er meget smuk og har en spændende historie.

forsynet med gasgeneratorer, så landkrabberne ikke skulle berøves turene gennem byens kanaler.

I 1948 introducerede Canal Tours de såkaldte Langeliniebåde der som noget nyt var forsynet med en højttaler. Dengang kostede en billet 10 øre, og turene begyndte for alvor at blive en stor succes blandt byens turister. I dag er Canal Tours stadig det dominerende selskab, og et særligt kuriosum er båden HMF III fra 1949 som stadig formår at holde sig oven vande. For 15 år siden, i 1990, stævende konkurrenten Netto-Bådene fra kaj som et alternativ til den gamle havnehersker. Antallet af gæster hos begge selskaber stiger år for år, og i dag er kanalrundfarterne en af byens største og smukkeste attraktioner. <<

KANALFAKTA

- **Canal Tours**
Etableret 1904
15 både, heraf 5 overdækkede
- **Netto-Bådene**
Etableret 1990
7 både, heraf kan 3 overdækkes
- I 1998 indløste 468.000 mennesker billet hos Canal Tours. I 2004 var tallet 585.000.
- **Stand-Up Rundfart**
Her i sommer arrangerer Canal Tours særlige kanalrundfarter med Danmarks-mesteren i stand-up, Mads L. Brynnum, som guide.
Afgang fra Nyhavn ved Mindeankeret hver **torsdag klokken 18.30**.
Turen varer ca. 50 minutter, og en billet koster 80 kroner.

WANDA CAIRNS, 79 år
Tandlæge
Californien, USA

Hvorfor tog du på kanalrundfart?

Det er fantastisk at se en by fra vandet, og København var *great!*. Det var særligt spændende at høre om byens historie.

Hvad var turens højdepunkt?

Det var kirken med det snoede spir (Vor Frelser Kirke, red.) og Operaen.

KIRSTEN ABILDGAARD, 28 år
Fængselsfunktionær
Hjørring, Danmark

Hvorfor tog du på kanalrundfart?

Jeg ville gerne se byen fra en anden side. Det giver en helt anden fornemmelse af byen.

Hvad var turens højdepunkt?

Den Lille Havfrue var virkelig en skuffelse, men det smukkeste ved turen er når man sejler ind i Nyhavn.

MOE KAWABATE, 23 år
Hospitalssekretær
Osaka, Japan

Hvorfor tog du på kanalrundfart?

Jeg mødte en tysker i Stockholm som anbefalede det varmt.

Hvad var turens højdepunkt?

Det var Den Lille Havfrue, og alle de mennesker der vinkede inde fra land.

CHRIS BICKERSTETH, 27 år
Softwareingeniør
Bristol, England

Hvorfor tog du på kanalrundfart?

Vi har allerede været på en tur tidligere i dag og tog en til da det er en fantastisk måde at se byen på.

Hvad var turens højdepunkt?

Vejret i dag...nej, jeg interesserer mig meget for både og gamle skibe, så det var den største oplevelse.

Guiden er klædt i civil hvilket på en underlig gammeldags måde virker ugle. Båden er en smule hærgnet, men man sidder overraskende behageligt i de bløde, blå og polstrede sæder. Der er små lettere skrattende højtalere ved hver stolerække som sørger for at guidestemmen når frem til gæsterne. På Netto-Bådene bliver der guidet på engelsk, tysk og dansk, men det springer i ørerne at der er forskel på oplysningerne alt efter hvilket sprog man behersker. Guiden er sjusket og fortæller for det meste mere på dansk end på de andre sprog. I andre tilfælde er det imidlertid omvendt. Da båden passerer Mærsk hovedkvarter, gives der mange oplysninger på både tysk og engelsk, alt imens de danske turister må nøjes med at få oplyst at: "det er Mærsk hovedkvarter" – *that's it!* Hos Netto-Bådene må man desuden kigge langt efter uddybende oplysninger om eksempelvis Trekronefortet og den imponerende Mastekran fra 1749, som for begge vedkommende bliver ignoreret, hvilket virker ret dumt. Måske er det tilfældigt. Hvis ikke, kunne Netto-Bådene overveje en mere ensartet guidepolitik, så danskere såvel som udlændinge får det samme for pengene. Netto-Bådene er billigere end Canal Tours, og man får 10 minutter mere for mindre, men turen efterlader et sjusket indtryk.

Pris: 30 kr, børn 15 kr.
Turens varighed: ca. 60 min.

Inden afgang går en velklædt ung mand rundt og sælger øl, vand og tilsyneladende kølig hvidvin. Guiden har en blå Canal Tours sweatshirt på, så der ikke kan opstå tvivl om hvem der har retten til mikrofonen. Båden er klart mere velholdt end hos Netto-Bådene. Højtalerne er af bedre kvalitet, og guidens stemme går klarere igennem. Et minus går til sæderne der er fremstillet af hård plastic hvilket giver smerter i den mest kødfulde del af kroppen efter cirka en halv time på søen. I modsætning til på Netto-Bådene er guiden hos Canal Tours helt konsekvent med hensyn til hvad der fortælles på de forskellige sprog – der bliver med andre ord sagt det samme på tysk, dansk og engelsk, så ingen går glip af de små anekdoter, oplysninger og historiske fakta. Desuden har Canal Tours mere med – både hvad angår oplysninger og seværdigheder. På denne tur har de både historien om mastekranen og Trekrone Fortet med, og gæsterne får meget mere at vide om eksempelvis Christianshavn. Den sidste tyver er med andre ord givet godt ud uanset om man er fra Horsens eller Hawaii.

Pris: 50 kr, børn 20 kr.
Turens varighed: ca. 50 min.

DAN BERNARD, 45 år
Skovhugger
North Carolina, USA

Hvorfor tog du på kanalrundfart?

Faktisk var det mest for at få tiden til at gå, men jeg er meget interesseret i gamle bygninger og både, så det var en meget god oplevelse.

Hvad var turens højdepunkt?

Det var Christianshavn og alle husbådene.

MELANIE GEBHARDT, 31 år
Journalist
München, Tyskland

Hvorfor tog du på kanalrundfart?

Jeg fik det anbefalet af min søster som bor i København. Jeg har været på kanalrundfart i andre byer før, og det er altid spændende at opleve byen fra den vinkel.

Hvad var turens højdepunkt?

Det var Christianshavn, den gamle børs og alle de gamle både.

George Bush i København

En dag med demonstrationer, festivitets og måske en mulighed for at se verdens mest magtfulde mand bag tonede bilrunder.

6. juli

Jazzfestival 2005

En uge med jazz og spas i de københavnske gader. Et sandt overflødigshorn for jazzelskere i alle aldre. Se program på www.festival.jazz.dk.

1. - 10. juli over hele byen.

DANISH

- framing the future of design

Et radikalt bud på begrebet Danish Design fra en ny generation af designere.

Man - fre 10-17, onsdag kl. 10-21, Weekend & helligdage 11-16.

Dansk Design Center, 22. juni - 13. november.

Ørestadsløbet 2005

Oplev Københavns nye kvarter i løb. 5 og 10 km motionsløb i Ørestaden og på Amager Fælled. Arrangeret af Amager Atletik Club.

Start og mål ved Field's/Ørestad Metrostation.

13. juli, kl. 18.30.

Sandskulpturfestival

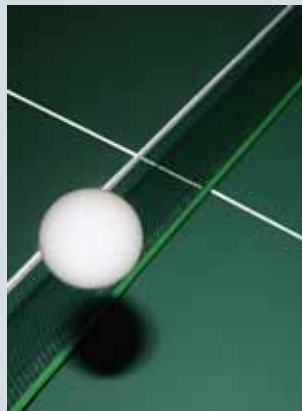
Femten af verdens førende sandskulpturkunstnere fortolker H.C. Andersens værker. Den 8. juli bliver der lysfest omkring værkerne, og mens sandskulpturene er udstillet, vil de være belyst hver aften.

Amager Strandpark ved Femøren. 22. juni - 7. august.

Jean Nouvel

Arkitekten bag bl.a. DRs nye koncertsal og inspirator for Henning Larsens operatag. Alle dage 10-17, onsdag 10-22.

Louisiana, Humlebæk.

Global Super Circuit

Jan-Ove Waldner, Michael Maze og Finn Tugwell. Det er bare nogle af de mange topspillere publikum kan opleve, når en af verdens største bordtennisturneringer, Global Super Circuit, i år spilles i København. Entré 132 kr. plus gebyr.

KB-Hallen. 30. juli kl. 15.

Vesterbro Site

Trænger du til at høre anderledes fortællinger om Vesterbro er de nye *Audiowalks* på Københavns Bymuseum et godt bud på en times tidsfordriv. Seks unge forfattere og kunstnere giver alle deres bidrag til den mobile litteratur- og lyd-kunstudstilling.

Københavns Bymuseum, Mp3-afspillere udlånes gratis.

Fagre Nye By

Et visuelt debatindlæg om fremtidens København, særligt Ørestaden og Nordhavn. Alle dage 10 - 17.

Dansk Arkitektur Center, Strandgade 27B, Kbh. K. Til 21. august.

Prinsens Hævn

Hamlets hjemsted indtages af noget så usædvanligt som Shanghai Peking Opera Theatre der opfører *Prinsens Hævn* - deres alternative fortolkning af Shakespeares mesterværk.

Slotsgården på Kronborg, 30. - 31. juli og 1. - 2. august.

Skåne Reggaeafestival 2005

Reggae er populært som aldrig før, og Malmø sætter sig i førersædet med et særdeles ambitiøst projekt hvor de største reggaestjerner fra hele verden samles for at skabe fest. Se program på www.skanereggaefestival.se

Folkets Park i Malmø, 2 juli kl. 13. Entré 350 kr.

Julemændenes Verdenskongres

Rensdyr, kunstig sne, hvidt skæg og røde huer i lange baner. Mere end 150 julemænd fra hele verden samles i sommerkvarmen for at få styr på næste jul.

Bakken, 25. - 27. juli.

ANNONCØR I KBH?

KBH udkommer hver måned i 30.000 eksemplarer og bliver distribueret gratis over hele byen i special-designede standere.

Som annoncør i KBH kommer du i kontakt med ca. 120.000 mennesker*.

KBHs målgruppe er stærk på det økonomiske og/eller uddannelsesmæssige felt.

KBHs målgruppe har et aktivt forhold til sin by og omverden.

I KBH er den isolerede eksponering høj. Der er indhold i KBH, og bladet læses derfor - og bladres ikke blot igennem.

KBH researcher grundigt og er helt uafhængigt af særinteresser. Bladets troværdighed er høj.

Som annoncør i KBH associerer I jer med et blad der vil noget positivt - et blad der vil oplyse og sætte fokus på vores hovedstad.

Annoncer

- T 33 32 88 95
- E media@kbhmagasin.dk
- W www.kbhmagasin.dk

* Iflg. standardmodel, 4 læsere pr. blad